

МАУСЫМ АЙЫ - 1 апта
«Бақытты балалық шақ»

Білім беру ұйымы: «Бақжан» бөбекжай-бақшасы ЖШС «Бағым» филиалы

Топ: «Күншуақ» ортаңғы топ

Апта күндері	Дүйсенбі күні 02.06.25	Сейсенбі күні 03.06.25	Сәрсенбі күні 04.06.25	Бейсенбі күні 05.06.25	Жұма күні 06.06.25
<p>Таңертеңгі кабылдау:</p> <p>Таңғы гимнастика</p> <p>Таңғы асқа дайындық</p> <p>Таңғы ас</p>	<p>Балалармен сәлемдесу. Қал жағдайын,көңіл күйін сұрау.</p> <p>I. Жүру, жанымен жүру,баяу жүгіру, әр түрлі бағытта жәй жүгіру, жартылай шеңбер болып тұру. Басын оңға, солға бұрып сәлемдесіп иілуді жасату.</p> <p>II. Бастапқы қалып: аяқтың арасы ашық қол кеудеде, шынтақтан бүгілген 1-колды алға созу, 2-жоғары созу, 3-бастапқы қалыпқа оралу.4-5 рет қайталату.</p> <p>III. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық, қол белде:1-солға иілу, 2-бастапқы қалыпқа оралу, 3-оңға иілу, 4-бастапқы қалыпқа оралу 4-5 рет қайталау.</p> <p>IV. Бастапқы қалып аяқты созып отыру, қол белде:1-аяқты бүгіп,тізені құшақтау, 2-бастапқы қалыпқа оралу, 4-5 рет қайталату</p> <p>Аяқ ұшымен, айналып секіру 5-6 секунд, еркін тыныс алу жаттығулары</p> <p>Тамақтану алдында қолдарын өз бетінше жууды, сүлгіге сүрту дағдыларын пысықтау.</p> <p>Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып асықпай, тамақты әбден шайнауға үйретуді пысықтау. Нан қиқымын шашпауға, сұйық сусынды төкпей ішуді қалыптастыру.</p>				
<p>Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті:</p>	<p>«Балаларды қорғау» күні мерекесін ұйымдастыру: - балалар шығармашылығы нан концерт;</p>	<p>«Мен атамның көмекшісімін» тақырыбында әңгімелесу;</p>	<p>«Менің бауырларым», «Менің отбасым» тақырыптарында балалармен серуенде әңгімелесу;</p>	<p>Мультфильм көрсету. Балалардың көрген мультфильмдерінен алған әсерлерімен бөлісу, олардың қиялын,логикалық ойлауын, сөйлеу тілін дамыту мақсатында</p>	<p>«Мен елімнің Ұланымын!» Отан туралы өлеңдерді жатқа айту челленджі. Балалар шығармашылығынан суреттер көрмесін</p>

				жетекші сұрақтар қою.	ұйымдастыру. Таза ауада ұлттық ойындар сайысын өткізу.
Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Дұрыс киінулерін бақылату.				
Күндізгі серуен	<p>«Әрқашан күн сөнбесін!» асфальтқа сурет салу</p> <p>Жаз мезілі туралы балаларға сурет көрсету.</p> <p>«Жаз композициясы» Дайындалған ірі ағаштар және ұсақ гүлдерден жаз мезгілі туралы композиция дайындату.</p> <p>Құммен, сумен ойындар</p>	<p>«Табиғаттағы еңбек» Ағаштарға су құйғызу, жапырақтарын тамашалату</p> <p>Әр түрлі көлемдегі доптармен ойындар</p>	<p>«Менің әлемім» Бақылау. Балабақша ауласындағы өсімдіктер мен ағаштарды тамашалау. Гүлдердің ашылғанын бақылау.</p> <p>Ұлттық ойын «Күміс алу»</p>	<p>«Кәусәр бұлақ» Балалардың қалауы бойынша мультфильм кейіпкерлерінің образын таңдап, қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу, патомимика арқылы кейіпкерді табу ойынын ойнау.</p> <p>Жеке еркін ойындар мен қимылды ойындар ұйымдастыру. Сумен, құммен еркін ойындар.</p>	<p>«Еңбекке құрмет» Аула сыпырушысының еңбегін бақылату, көмек көрсетуді ұйымдастыру. Өзінің еңбек нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау. Далаға шығып көмектесуді ұйымдастыру.</p> <p>«Көңілді доп» үйірмесі Ата-ананың сұраныстарын ескере отырып құмның үстінде жалаң аяқ жүргізуу. 3-5 минут</p>
Серуеннен оралу	Шешінудің бірізділік алгоритмін пысықтау				
Гигиеналық шаралар	Сумен қолдарын сабындап жууды, қолы мен бетін құрғатып сүлгіні қолдану, киімдерімен суламауды, сүлгіні өз орнына ілу әдістерін пысықтау.				

Түскі асқа дайындық, Түскі ас	Тамақты дұрыс ішуді, қасық және шанышқыны, майлықты қолдануды, нан қиқымын шашпауға, шай және сорпасын төкпей ішуді пысықтау «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды жетілдіру.				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын ағыту, жинап немесе іліп қоюын қалыптастыру				
Ұйқыдан ояну шынығу	«Ригалық әдіс» бойынша шынықтыру шараларын ұйымдастыру Киімдерін ұқыпты өздiгенен киінуді. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюін қалыптастыру.				
Бесін ас	Тамақтану алдында қолдарын өз бетінше жууды, сүлгіге сүрту дағдыларын пысықтау. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып жеуді дамыту				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	Ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру-үстел үсті ойындарын ойнату (пазлдар, домино, суретті карточкалар) Дидактикалық ойындарды ойнату. «Күй күмбірі» - музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын	«Жаз еді» тақпағын жаттату. Өзен жай ағады, Жағасы балауса. Қанатын жалауша. Көбелек қағады, <i>Ә.Ахметов.</i> Мультфильм тамашалату	балалардың отбасында ата-анасымен, бауырларымен немесе жақындарымен бірге уақыт өткізгенде ойнайтын ойындары, спорттық жаттығулары, сайыстарының ішінен көпшілігіне таныс ойын түрін бірге ойнап көру және алған әсерлерімен бөлісу; тақырыпқа сәйкес әңгіме оқып беру, ән тыңдату және	Үстел үсті театры «Жеті лақ» ертегісін айтып беру. Жеті лақ ертегісінің кітабын қарату, өз бетінше айтып берулерін ұйымдастыру. Кейіпкерлердің киімдерін киіп дауыстарын айтқызу.	Ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру-үстел үсті ойындарын ойнату (пазлдар, домино, суретті карточкалар) Дидактикалық ойындарды ойнату

	артыру үшін күй тыңдау.		қалауы бойынша балаға айтқызу.		
Серуенге дайындық	Киімдерін ұқыпты өздігенен киіну дағдыларын пысықтау.				
Серуендеу	Әр түрлі көлемдегі доптармен ойындарды ойнату.	Құрастыру ойыншықтарымен еркін ойындар	Құммен, ойыншықтармен еркін ойындарды , ойнату	«Құстар ұшып келді»ж/о Отбасымен жақсы көріп ойнайтын ойындары туралы әңгімелесу. Барлық топпен ойнату.	«Шыбыққа қалпақ кигізу»ж/о
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Жазғы кезеңдегі балалардың киім кию ережелерімен таныстыру. Балалар суретінен көрме өтетіні жайлы хабардар ету. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру.				

Әдіскер: Байхожаева А.К.

МАУСЫМ АЙЫ 2 апта
«Қош келдің жарқын жаз»

Білім беру ұйымы: «Бақжан» бөбекжай-бақшасы ЖШС «Бағым» филиалы

Топ: «Күншуақ» ортаңғы топ

Апта күндері	Дүйсенбі күні 09.06.25	Сейсенбі күні 10.06.25	Сәрсенбі күні 11.06.25	Бейсенбі күні 12.06.25	Жұма күні 13.06.25
<p>Таңертеңгі қабылдау:</p> <p>Таңғы гимнастика</p> <p>Таңғы асқа дайындық</p> <p>Таңғы ас</p>	<p>Балалармен сәлемдесу Баладан қандай көңіл күймен келгенін сурет арқылы көрсетіп, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту.</p> <p>I. Жүру, жанымен жүру, баяу жүгіру, әр түрлі бағытта жәй жүгіру, жартылай шеңбер болып тұру. басын оңға, солға бұрылып сәлемдесіп иілу.</p> <p>II. Бастапқы қалып: аяқтың арасы ашық қол кеудеде, шынтақтан бүгілген 1-қолды алға созу, 2-жоғары созу, 3-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау.</p> <p>III. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық, қол белде: 1-солға иілу, 2-бастапқы қалыпқа оралу, 3-оңға иілу, 4-бастапқы қалыпқа оралу 4-5 рет қайталау.</p> <p>IV. Бастапқы қалып аяқты созып отыру, қол белде: 1-аяқты бүгіп, тізені құшақтау, 2-бастапқы қалыпқа оралу, 4-5 рет қайталау</p> <p>Аяқ ұшымен, айналып секіру 5-6 секунд, еркін тыныс алу жаттығулары</p> <p>Қолын өз бетінше жуу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру</p> <p>Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып асықпай, тамақты әбден шайнауға үйретуді пысықтау. Нан қиқымын шашпауға, сусынды төкпей ішуді қалыптастыру</p>				
Тәрбиеші мен балалардың еркін	Балалабақшада және үйде жеке бас	«Тамшылар». Дәстүрлі емес	«Пайдалы және зиянды»	Жапсыру «Күлімдейді күн	«Сылдырайды мөлдір су»

әрекеті:	тазалығын сақтау туралы әңгімелесу. Медициналық кабинетке саяхат.	сурет техникасымен сурет салу.	әңгімелесу. Көркем шығарма оқып беру.	маған».	денсаулыққа ауа мен судың пайдасы, судағы қауіпті жағдайлар туралы тақырыптық әңгімелесу.
Серуенге дайындық	Өздігінен киіну дағдыларын бекіту, қатармен жүру, далада ойнайтын ойыншықтарды алып шығуға баулу.				
Күндізгі серуен	<p>«Сабын көпіршіктері күні» көпіршіктермен ойындар.</p> <p>Шырайгүл және барқытгүлді тану, бақылап салыстыру. Дидактикалық ойын «Сыңарын тауып қос»</p> <p>Балабақша ауласында өсетін ағаштар және гүлдерге бақылау жасату. Ата-ананың сұраныстарын ескере отырып құмның үстінде</p>	<p>«Теңіздегі тіршілік» Су ханшайымымен саяхат. «Су патшалығы» суреттер байқауы (ата-аналармен бірге). Сумен ойындар.</p> <p>Ләпбукке тамшыларды жапсырту.</p> <p>Жеке еркін ойындар мен қимылды ойындарды ойнауға жағдай жасау</p>	<p>« Сүйкімді кірпі» Балабақша ауласындағы гүлдерді, құстарды бақылату. Олардың тіршілігі туралы әңгімелету. Ата аналардың ұйымдастыруымен тірі кірпіні алып келіп көрсету. Қамқорлық жасау.</p> <p>Ұлттық ойын «Күміс алу» «Сақина жасыру»</p>	<p>«Табиғат аясында» табиғаттағы қауіпсіздік ережелерін айту. «Табиғаттағы еңбек» Ағаштарға су құйғызу, жапырақтарын тамашалату</p> <p>«Ешкі мен қасқыр» ертегісін қуыршақ театры арқылы тамашалату, әсерлендіру.</p> <p>Алтын сандықтың ішінен әр түрлі ертегі кейіпкерлерінің киімі шығару. Балалардың</p>	<p>«Күн, ауа, су» ойын сауығы Ғажайып қорапшадан су құйғыш, күрек, шелек алғызу. Бұл заттармен не істейміз деп сұрау? Сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеуді дамыту.</p> <p>Шар арқылы ауа айналмалы туралы түсінік беру. Сумен ойын Күннің сәулесін айна арқылы ұстау ойыны</p>

	жалаң аяқ жүру. 3-5 минут			қалаулары бойынша киім таңдап алып, қойылымдарды сахналату дағдысын дамыту.	
Серуеннен оралу	Ойыншықтарды жинату, қатарды бұзбай жүруді, достарына мейірімділік таныту, көмектесуді пысықтау.				
Гигиеналық шаралар	Сумен қолдарын сабындап жуу, қолы мен бетін құрғатып сұртуде сүлгіні дұрыс қолдану, киімдерін суламай, сүлгіні өз орнына ілу әдістерін пысықтау.				
Түскі асқа дайындық, Түскі ас	Тамақты дұрыс ішуді, қасық және шанышқыны, майлықты қолдануды, нан қиқымын шашпауды, сусын мен сорпасын төкпей ішуді пысықтау				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын ағыту, оны жинап немесе іліп қойуын қалыптастыру. Жайлы музыка тыңдату. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру				

Ұйқыдан ояну шынығу,	«Ригалық әдіс» бойынша шынықтыру шаралары Киімдерін ұқыпты өздiгенен киюдi. Түймелерiн қадауды, сырмаларын сыру, аяқ киiмдерiн дұрыс киюдi дамыту.				
Бесiн ас	Қолын өз бетiнше жуу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезiнде аузын жауып жеудi дамыту «Суды, тамақты үнемдi тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды жетiлдiру.				
Тәрбиешi мен баланың еркiн әрекетi	«Тамшылар». Дәстүрлi емес сурет техникасымен сурет салу.	Сумен шынығудың пайдасы туралы әңгiмелесу «Өзен, көлдер» альбомын безендiру.	Желiлi ойын «Бөпешiм» Бөпенi шомылдыру, киiмiн кигiзiп, әлдiлеп ұйқтататуды ұйымдастыру.	Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарды пысықтау. Жыл мезiлдерi (қосымша ресурс: https://bilimkids.kz/kk/videos/20).	Қуыршақ театры «Ешкi мен қасқыр» ертегiсiн қуыршақ театры арқылы тамашалату, әсерлендiру.
Серуенге дайындық	Өз өзiне қызмет ету дағдыларын пысықтап, реттiлiкпен киiну. Қатрмен жүру. Балалардың еркiн ойындары				
Серуендеу	«Ақ доп, қызыл доп» к/о Құмда гүлдердiң суретiн салғызуу.	«Трамвай»к/о Ләпбута гүлдер бағына әр бетiне сәйкесiнше жапсырту	«Үрпек төбет»к/о Еркiн ойындар	«Күмiс алу»к/о Балалар ұнататын әндерiн қайталап айтқызып, би билету	«Допты дәлдеп лақтыр»к/о «Жуыну әнi» https://bilimkids.kz/kk/videos/11
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Ата-аналармен бiрге «Гүлдестелi ханшайым» байқауын өткiзу бойынша кеңес жүргiзу. «Өнегелi 15 минут» - балалардың ересектермен емiн-еркiн қарым-қатынас жасау дағдыларын жетiлдiру.				

Әдiскер: Байхожаева А.К.

МАУСЫМ АЙЫ - 3 апта
«Ертегілер елінде»

Білім беру ұйымы: «Бақжан» бөбекжай-бақшасы ЖШС «Бағым» филиалы
Топ: «Күншуақ» ортаңғы топ

Апта күндері	Дүйсенбі күні 16.06.25	Сейсенбі күні 17.06.25	Сәрсенбі күні 18.06.25	Бейсенбі күні 19.06.25	Жұма күні 20.06.25
Таңертеңгі қабылдау: Таңғы гимнастика	<p>Балалармен сәлемдесу. Қал жағдайын,көңіл күйін сұрау.</p> <p>I. Жүру, жанымен жүру,баяу жүгіру, әр түрлі бағытта жәй жүгіру, жартылай шеңбер болып тұру. басын оңға, солға бұрып сәлемдесіп иілу.</p> <p>II. Бастапқы қалып: аяқтың арасы ашық қол кеудеде, шынтақтан бүгілген 1-қолды алға созу, 2-жоғары созу, 3-бастапқы қалыпқа оралу.4-5 рет қайталау.</p> <p>III. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық, қол белде:1-солға иілу, 2-бастапқы қалыпқа оралу, 3-оңға иілу, 4-бастапқы қалыпқа оралу 4-5 рет қайталау.</p> <p>IV.Бастапқы қалып. Аяқты созып отыру, қол белде:1-аяқты бүгіп,тізені құшақтау, 2-бастапқы қалыпқа оралу,4-5 рет қайталау</p> <p>Аяқ ұшымен, айналып секіру 5-6 секунд, еркін тыныс алу жаттығулары</p>				
Таңғы асқа дайындық Таңғы ас	<p>Қолын өз бетінше жуу дағдысын қалыптастыру</p> <p>Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып асықпай,тамақты әбден шайнауға үйретуді пысықтау, нан қиқымын шашпауға, сусынды төкпей ішуді қалыптастыру.</p> <p>«Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды жетілдіру.</p>				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті:	«Із кезушілер деген кімдер?» жетекші сұрақтар қою арқылы балалармен әңгімелесу. «Із кезуші» мультфильмін	Альбомдар көру: «Аңдар» Сурет салу: «Менің сүйікті жануарым» және басқа тақырыптар (балалардың	Аңдар мен үй жануарлары туралы кітап көрмесін ұйымдастыру.	«Балабақша ауласында қандай ағашт ар өседі?»тақырыпт арында	Ертегі шаңырағы: «Түлкі мен тырна» тамашалау

	көрсету.	қалауын ескеру ұсынылады). «Табиғатты қорғау» белгілерін дайындау.		балалармен әңгімелесу. Сурет, альбом, иллюстрацияларды қарау.	
Серуенге дайындық	Өз бетінші киіну дағдыларын пысықтау, қатармен жүруді бекіту.				
Күндізгі серуен	<p>« Жас із кезушілер» Балабақша ауласында қандай іздер бар екенін іздеу</p> <p>Дәстүрлі емес сурет салу техникасымен сурет салғызу.</p> <p>Қимылды ойындар «Өз түсінді табу»</p>	<p>« Аңдар мен аңшылар» аңдардың суреттерін тану, дауыстарын салу.</p> <p>Құммен, сумен ойындар: Қамалдар жасату, су шашу ойындарын ойнату</p> <p>Жеке еркін ойындар мен қимылды ойындарды ойнауын жетілдіру.</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойындары: «Аңды ізіне қарап таны», «Бақшадағы қояндар»,</p>	<p>« Мейірімді достарым» Мысықтың өзіне күтім жасауын бақылау (жуыну).</p> <p>Табиғат ауа райы: Бақ-бақ гүлін теру. Жел ескенін бақылату</p> <p>Ата-ананың тілектерін ескере отырып құмның үстінде жалаң аяқ жүруді ұйымдастыру. 3-5 минут</p> <p>Қимылды ойын «Тышқандар мен мысықтар»</p>	<p>« Саялы бақ» Бақ-бақ гүлдерін теру. Жел ескенін бақылату Орманға, саябаққа немесе балабақшаның табиғат бұрышына саяхат. Шығармашылық жұмысқа пайдаланылатын табиғи материалдарды жинау.</p> <p>Ұлттық ойын «Сақина жасыру»</p>	<p>«Ертегілер елінде» Ертегі кейіпкерлерінің әрекетін қайталау. Ойын арқылы мейірімділік, ұқыптылық, ынтымақтастық сезімдерін тәрбиелеу.</p> <p>Ағаштарды бақылау, оларға күтім жасау.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Қай ағаштың жапырағы ?», Ағаштардың суретін салу.</p>
Серуеннен оралу Гигиеналық	Қатарды бұзбай жүру, киімдерін реттілікпен шешіп, шкафқа ұқыпты қоюын жайғастыру.				

шаралар					
Түскі асқа дайындық	Сумен қолдарын сабындап жууды, қолы мен бетін құрғатып сүртуде сүлгіні дұрыс қолдану, киімдерін суламай, сүлгіні өз орнына ілу әдістерін пысықтау.				
Түскі ас	Тамақты дұрыс ішуді, қасық және шанышқыны, майлықты қолдануды, нан қиқымын шашпауды, сусын мен сорпасын төкпей ішуді пысықтау				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын ағыту,оны орындыққа іліп қойуын қалыптастыру. Балалардың жайлы ұйықтауы үшін күй тыңдату. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру				
Ұйқыдан ояну шынығу Бесін ас	<p>«Ригалық әдіс», бойынша шынықтыру шаралары Киімдерін ұқыпты өздігенен киюі. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді дамыту. Қолын өз бетінше жуу дағдысын қалыптастыру Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып жеуді дамыту</p>				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	<p>Аңдардың үйшіктерін құрастыруды дамыту</p> <p>Ұнатып айтатын әндерін, билейтін билерін билету.</p>	<p>«Не жедің тауып айт»д/о</p> <p>«Аңдардың үйшігі» құрастыру.</p> <p>Қоршаған ортаны қорғау бойынша жаднама құрастыру.</p>	<p>«Ерте, ерте, ертеде» тақырыпқа сәйкес аудио ертегілер тыңдату, тыңдалған ертегініңмазмұнын айтқызу.</p>	<p>Музыкалық іс шара</p> <p>«Жайдары жаз» Балалардың ата-аналарымен салған көрмені тамашалату, марапаттау.</p>	<p>«Лақтар мен қасқыр» ертегісінің кейіпкерлерінің суреттерін көрсету және қуыршақ кейіпкерлерді қолданып ертегіні айтып беру және ертегі желісі бойынша сұрақтарға жауап алу арқылы түсінігін тыңдап сөздік жұмыстар жүргізу.</p> <p>- балалар ертегі не туралы?</p> <p>- Қасқыр не істеді? Ертегіде кім жақсы кім жаман екен?айтқызу</p>

Серуенге дайындық	Реттілікпен киіну, қатарда тәртіп сақтап жүруді қалыптастыру.				
Серуендеу	<p>Бір-бір бордан таратып беріп, еркін сурет салуына мүмкіндік беру.</p> <p>Балалардың борды қалай пайдаланып жатқанын бақылату және қандай сурет салғандары жөнінде сұрау</p> <p>Қимылды ойындар «Өз түсінді табу», «Жасырынбақ»</p>	<p>Ғажайып қоржыннан түрлі жануарлар ойыншықтарын шығару. Оларды сызықтың бойына тең етіп қойып жайғастыруын ұйымдастыру. Әр жануардың досын тапқызу.</p> <p>Құм және сумен тәжірибе жасату.</p> <p>«Сақина салу» ұлттық ойын</p>	<p>«Қасқыр мен қоян»ж/о</p> <p>Айналаға зейінмен қаратып, жаздың қандай белгілерін көріп тұрғаны жайлы сұрау арқылы әңгімелету</p> <p>Балалардың құммен еркін ойындарына жағдай жасау</p>	<p>«Қарақұс пен балапандар»ж/о</p> <p>Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру</p> <p>Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату.</p>	<p>«Поезд»ж/о</p> <p>Ағаштарды бақылату, оларға күтім жасату</p>
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Отбасындағы сүйіспеншілік, сыйластық, мейірімділік туралы әңгімелесу «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру.				

Әдіскер: Байхожаева А.К.

МАУСЫМ АЙЫ - 4 апта
«Денсаулық аптасы»

Білім беру ұйымы: «Бақжан» бөбекжай-бақшасы ЖШС «Бағым» филиалы
Топ: «Күншуақ» ортаңғы топ

Апта күндері	Дүйсенбі күні 23.06.25	Сейсенбі күні 24.06.25	Сәрсенбі күні 25.06.25	Бейсенбі күні 26.06.25	Жұма күні 27.06.25
<p>Таңертеңгі қабылдау</p> <p>Таңғы гимнастика</p> <p>Таңғы асқа дайындық</p> <p>Таңғы ас</p>	<p>Балалармен сәлемдесу. Қал жағдайын,көңіл күйін сұрау. Топтағы балалармен сәлемдесуді үйрету.</p> <p>I.Жүру, қолдарындағы гүлдерді жоғары көтеріп жүру жүгіру баяу және тез,екі қатарға бөлініп тұру.</p> <p>II.Бастапқы қалып - аяқты бірге қосып тұру, қол төменде: 1-қолды жоғары көтеру, 2-оңға тербелу, 3-солға тербелу, 4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау.</p> <p>III. Бастапқы қалып екі аяқ арасы ашық қол төменде: 1-қолды алға созу, 2-еңкейіп гүлдерді жерге қою, 3-бастапқы қалыпқа қайта оралу, 4-қолды алға созу , 5-жердегі гүлдерді қолға алу бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау.</p> <p>Бастапқы қалып аяқ арасы ашық, қол төменде: 1-секіріп аяқ арасын қосу, гүлдері бар қолдарын жанына созу. Гүлдері бар қолдарын жоғары көтеріп бір орнында айналып жүгіру, еркін тыныс алу жаттығулары.</p> <p>Қолын өз бетінше жуу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру</p> <p>Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып асықпай,тамақты әбден шайнауға үйретуді пысықтау. Нан қиқымын шашпауға, сусынды төкпей ішуді қалыптастыру. майлықты қолдануды үйрету.</p>				
<p>Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті</p>	<p>«Дымбілместің қала көшелеріндегі оқиғалары» сюжеттерді көрсетіп, бірге талдау. Жапсыру «Бағдаршам».</p>	<p>«Табиғаттағы қауіпсіздік» суреттерді карап, әңгімелесу, мультфильмдер көрсету Жапсыру «Жеміс-</p>	<p>Мысықты көрсету, әңгімелесу. Қимылын бақылату, оған су беруді ұйымдастыру.</p>	<p>Ойындар: «Өртке қауіпті заттар», «Өрт сөндірушіге не қажет?» «Өртке қауіпті заттар» коллажы.</p>	<p>Қауіпті жағдай туралы ақпарат беру. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындарын ойнату, кітаптардан</p>

	Түстерді тану, атау.	жидектер патшалығы».			жануарлардың, құстардың суреттерін қарату.
Серуенге дайындық	Өз бетінше киінулерін пысықтау, ойыншықтарды таңдап алып шығу, қатармен жүруін жетілдіру.				
Күндізгі серуен	<p>«Бағдаршам күні» Бағдаршамды тану, түстерін атау. Көше қозғалысы ережелерін қайталау.</p> <p>Шебер қолдар өнері: Ашылып жабылатын, құрастырмалы заттарды құрастыру бойына, көлеміне қарай топтастыруды қалыптастыру.</p> <p>Ата-ананың тілектерін ескере отырып құмның үстінде жалаң аяқ жүру. 3-5 минут</p>	<p>« Пайдалы және зиянды өсімдіктер» Балабақша ауласындағы өсімдіктермен таныстыру. Оларды жеуге болмайтын түсіндіру. мультфильмдер көрсету (ресурстардың үлгісіне сілтеме: https://www.youtube.com/)</p> <p>Допты қақпаға домалатуды үйрету, қос аяқпен бір мезгілде екпінмен итерілу және жартылай бүгілген аяқтың ұшына тұра білуін бекіту.</p> <p>Қимылды ойын «Трамвай»</p>	<p>«Марғаудың үйшігі» марғаумен оның үйшігіне өзіне күтім жасау. Мысық пен тышқан ойынын ойнату.</p> <p>«Құтқарушылар», сюжетті-рөлдік ойындарын ойнау. Мысықты құтқару. Ән айту, би билеу.</p> <p>Ұлттық ойын «Күміс алу» Сақина жасыру</p>	<p>«Қауіпті заттар мен құралдар» «Болады-болмайды», дидактикалық ойын арқылы түсіндіру.</p> <p>Музыкалық іс шара «Гүлдестелі ханшайым» Жеке еркін ойындары</p> <p>Асфальтта түрлі-түсті борлармен балалардың еркін сурет салуын ұйымдастыру</p>	<p>« Шебер қолдар» табиғи қалдық матрениалдардан әр түрлі заттар жасату. Шығармашылық іс әрекет</p> <p>Үй жануарлары: Қозы мен лақты салыстыру. Жеті лақ ертегісін айтып беру.</p> <p>Құммен ойнату, бассейнге түсу, жүзу жаттығуларын меңгерту</p>

Серуеннен оралу	Ойыншықтарды тез жинау, қатарға тез тұру, реттілікпен шешіну алгоритімін пысықтау.				
Гигиеналық шаралар,	Сумен қолдарын сабындап жуу, қолы мен бетін құрғатып сүртуді сүлгіні дұрыс қолдану, киімдерін суламай, сүлгіні өз орнына ілу әдістерін пысықтау.				
Түскі асқа дайындық Түскі ас	Тамақты дұрыс ішуді, қасық және шанышқыны, майлықты қолдануды, нан қиқымын шашпауды, сусын мен сорпасын төкпей ішуді пысықтау «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды жетілдіру.				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын ағыту, оны жинап, іліп қойуын қалыптастыру				
Ұйқыдан ояну, Шынығу	Тыныстау жаттығуларын жасау, шынығу – уқалау, жолақшалармен жүру Киімдерін ұқыпты өздігенен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс кию. Қыз балалар шаштарын тарап жинап қоюды үйрету.				
Бесін ас	Қолын өз бетінше жуу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып жеуді дамыту				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	Ертегі кейіпкерлеріне арналған ірі құрастыру материалдарынан үй құрастырту	«Саңырауқұлақтар әлемі», мүсіндеу. Балалабақшада және үйде әр нәрсені жей бермеу керектігі туралы әңгімелесу.	Өрт кезіндегі тәртіп ережелері, «01 қызметі», өрт сөндірушілер қызметі туралы балалармен әңгімелесу.	Жақсы көретін әндерін айтқызу, балалардың қалауы бойынша шығармашылықпен айналысу. «Күй күмбірі» - ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды	Теартландырылған қойылым атрибуттарын қолдан жасау. Балалармен бірге қойылымдар қою (саусак театры, көлеңкелі театр, қуыршақ театры)

				қалыптастыру қабылдау барысында күй тыңдату.	
Серуенге дайындық	Өз бетінше ұқыпты киіну, реттілікті сақтап, қатарда жүру.				
Серуендеу	«Допты дәлдеп лақтыр» к/о Құммен, еркін ойындар	«Сақина жасыру» Ұлттық ойын	«Тышқандар мен мысықтар»к/о Сүйікті кейіпкерлері жайлы әңгімелесу	«Шыбыққа қалпақ кигізу»к/о Су бетінде сурет салуға жағдай жасау	«Қасқыр мен қоян»к/о «Аялайық гүлдерді» Гүлдер қимылын пысықтап, билету
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	«Әлди-әлди ақбөпем» челенджі, әжесінің бесік жыры туралы ақпарат беру. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру.				

Әдіскер: Байхожаева А.К.

Ортаңғы топ балаларына арналған шынықтыру шаралары.

«Ригалық әдіс»

Барлық жас ерекшеліктеріне сай шынықтырудың «Ригалық әдіс» атауы да бар. Мұның негізгі айырмашылығы сол жаяу , бірақ тұзды жолмен жүру. Бұл шынықтыруда 1,5-2 метрлік жұмсақ сүлгіні 10 % тұз ерітіндісімен сулап (100гр тұзды литр суға) балаға оның үстімен жүруді ұсынады. Сосын таза сумен аяқты жуады.

А.А. Уманскийдың нүктелі үгуі.

Бірінші аудан аймағы (төс сүйегі), бұл кезде оның қан түзілу қызметі жақсартады. Төс сүйегі қан айналымы интервациясы жақсартады, өкпе, өңеш, кеңірдек қан айналымы жақсарады.

Екінші аудан аймағы тері асты безі. Төс асты бездің (тимус) иммундық жауапты орны ерекше. Ауруға қарсы ағзаның өсу процесі мен дамуын қамтамасыз етеді.

Үшінші аудан аймағы синокаротидті қалқанша мен қалқанша жанындағы бездері қанның химиялық құрамы мен ағзаның эндокриндік реттеушілікті қадағалайды.

Төртінші және бесінші аудан аймағы мойын вегативті ганглиясы (жүйе түйіндері) олар қан тамырларды (бас, эндокриндік бездер, жүрек, асқазан, ішек) реттейді.

Алтыншы, жетінші, сегізінші аудан аймақтары бас сүйек-ми нервтері, олар , гипофиз құрылымдарымен, көру, есту вегативтік қызметтермен байланысты .

Тоғызыншы аудан аймағы бұл жүйелілік ерекшелігі. Оған әсер ету мидың жүйелі түрде жұмыс істеуі мен барлық ағзаны белсендіреді. Үгуді бірінші аудан аймағынан бастап белгіленген сандық реті бойынша жасалынады. Сұқ немесе ортаңғы саусақпен алғаш рет сағат тілі бойынша, сосын қарама- қарсы 3-4 секунд біртіндеп қысып, басып, айналмалы қозғалыспен белгілі аумаққа жан-жағынан жақындайды.

Үшінші және төртінші аудан аймағы бойынша саусақ пен мойынның артынан алға қарай сипалау арқылы жасалынады. Симметриялық аймақты бір мезгілде екі қолмен де жасауға болады.

Вирусты жұқпалы тыныс алу жолдарымен аурулармен жиі ауыратын балаларға арналған сақтандыру мен емдеудің іс шаралары.

Жалпақ табандылықтың алдын алу жұмыстары

Гимнастикалық орындақта, еденде отырып аяқты алға созып, қол аяқ үстінде, арқаны түзу ұстайды.

1. «Сәлеметсіз бе - сау болыңыз»

Табанмен әрі және бері қимыл жасау. (5-6 рет)

2. «Иіліп сәлем бер»

Аяқтың бармақтарын иілдіру және шалқайту. (8-10 рет)

3. «Үлкен бармақ өзінің кіші ағайындарымен ұрсып қалды»

Үлкен бармақты өзіне қарай қалған бармақтарды әрі қозғау. Егер қиын болса қолдың көмегімен жасау керек.

4. «Саусақтар ұрсып қалды -татуласты»

Аяқ ұшын жан-жаққа қарату, сосын бір-біріне жинастыру. (3-4 рет)

5. «Өкше ұрсып қалды да татуласты»

Өкшелерді алшақ ұстау, сосын жинастыру. (3-4 рет)

6. «Қаз серуенге шықты»

Табан еденде , бармақтарды бүгіп табанмен алға жүру . (2-3 рет)

7. «Шеңберлер»

Аяқ созылған. Табанды ішке созып сыртқа дөңгелете қозғалту. (5-6 рет)

8. «Кірпі»

Үгу добына табанды тіреп отыру. Допты қатты басып өкшеден аяқ ұшына және кері жылжыту. (8-10 рет)

Омыртқа қисаюуынан сақтандыратын жаттығулар.

1.Қолды қозғалтып жүру, аяқтың ұшымен жүру.

2.Ақырындап қолды көтеріп дем алу,түсіріп, дем шығару.

3.Қол белде , аяқты көтеріп, ішке тарту, бастапқы қалыпқа келу.(3-4 рет).

4.Қол кеуде алдында. Қолды жан-жаққа созып - дем алу, бастапқы қалыпқа келіп дем шығару (3-4 рет).

5.Арқаға жату, қол дене бойында . Аякпен «велосипед» тебу (1-2 минут)

6.Ішпен жату, аяқ саусақтарын созып, қолды жоғары созу- дем алу- денені босаңсыту- дем шығару. (2-4 рет)

7.Арқамен жату. Қол дене бойында, аяқтары бір-бірімен түйіскен . Барлық денемен оңға қисаю аяқ-қол солға қалыпты жағдайға келу- дем шығару. Басқа жағымен соны істеу (3-4 рет).

8.Гимнастикалық қабырғаға бетімен қарап тұрып рейканы иықтың деңгейінде ұстап, тізерлеп отыру, қайтадан қалыпқа келу. (3-4 рет)

9.Тұру, қол жан-жақта, баста құм салынған қалташа. Аяқтың ұшымен жүру.

10.Шеңбер болып тұру. Қолдарын ұстап қолда бәрімен бірге жоғары көтеру, төмен түсіру, дем алу – дем шығару. (3-4 рет)

11.Қолдармен шеңбер жасап тұру. Арқаны тік ұстап, тізерлеп отыру (3-4 рет)

Мүсін бұзылудың алдын-алу. Кешенді жаттығулар.

1. Доппен жаттығулар.

а) «Тұзу мүсін»

Допқа отырып, табаныды жерге тіреп, қолды шынатақтан бүккен күйде, арқаны тік ұстау.

Орындалуы: осы қалыпты сақтап, басты түсірмей отыру.(15 секунд)

б) «Спорттық жүріс»

Орындалуы: табан қимылы (алма-кезек), аяқ ұшын жерден алмай оң сосын сол өкшемен, алма кезек көтеру.

в) «Иілу және созылу».

Қолды арқаға қойып, допқа отыру.

Орындалуы: 1- оңға бұрылу (солға), сол қолды жоғары ,созылу,2 бастапқы күйге келу (4 рет).

г) «Атқа қарау».

Доп үстіне жату (арқамен). Қолды бос жіберу, аяқты тізеден бұту.

Орындалуы: 1- қолды көтеру, атқа қарау;2- бастапқы қалпына келу. (8-рет)

д) «Сайқымазақ».

Допта отырған күйі, қол белде.

Орындалуы: 1- Аяқты өкшеге қойып созу.Қолдары жан-жақта, бармақтарды бір-бірінен барынша ажырату. (7 рет)

е) «Сақина»

Ішпен доп алдында жату, саусақтар допта. Орындалуы: 1- аяқты бүгіп иілу аяқ ұштарын басқа дейін жеткізу. 2 – Бастапқы қалпына келу. (6 рет)

ж) «Доптар»

Допта отырып қолды жіберу.Өткізілуі: Допта отырып жеңіл секіру қолды жан-жаққа жоғары көтеріп алақанмен шапалақтау, алма-кезек тізені көтеру. 2 – бастапқы қалыпқа келу. (30 секунд)

1. Тұрып денені босаңсыту жаттығулары:

а) ақырын қолды көтеру, саусақтарды айналдырып «лақтырып» төмен түсіру.

б) Жан-жаққа жайымен босаңсыған қолдың көмегімен бұрылу.

2. Жатқандағы босаңсыту жаттығулары.

а) Қолдарды сілкіу.

б) Аяқты өзін және өзіне қарай қозғалту.

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР

Қоян мен қасқыр (*Тәрбиеші балалармен бірге*)

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болыңдар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышқандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді... Балалар бір бағытты бағыттап білуге үйренеді.

Өз түсінді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменің әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз түсінді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанады. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіске жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жақындап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдер, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан колоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топқа бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лақтырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Қарақұс пен балапандар»

Педагог тауық болып, балалар балапан болып жем теруге шығады. Бір бала қарақұс болады. Жем теріп жүргенде қарақұс ұшып келеді. Барлық балапандар тауықтың қанатынын астына жасырынады.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу. Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау. Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою. Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.
Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен, ол бала алақанын жаба қояды. Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

«Өзара айырмашылығын тап»

Мақсаты: 1. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.

2. Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, ойлау қабілетін жетілдіру.

Көрнекілік: бала санына (15 дана) суреттер жинағы.

Барысы: Әр балаға суреттер таратылып беріледі. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.

**«Күншуақ» ортаңғы тобының
шілде айының циклограммасы
2024-2025 оқу жылы**

Тәрбиеші: Батырбекова З.

ШІЛДЕ АЙЫ - 1 апта
«Жануарлар әлемі»

Білім беру ұйымы: «Бақжан» бөбекжай-бақшасы ЖШС «Бағым» филиалы

Топ: «Күншуақ» ортаңғы топ

Апта күндері	Дүйсенбі күні 30.06.25	Сейсенбі күні 01.07.25	Сәрсенбі күні 02.07.25	Бейсенбі Күні 03.07.25	Жұма күні 04.07.25
<p>Танертенгі қабылдау:</p> <p>Таңғы гимнастика</p> <p>Таңғы асқа дайындық</p> <p>Таңғы ас</p>	<p>Балалармен сәлемдесу. Қал жағдайын,көңіл күйін сұрау. Топтағы балалармен сәлемдесуді үйрету.</p> <p>I. Жүру, аяқтың ұшымен журу, жүгіру, қолдарын жанына созып алмастыра жүру, жүгіру, екі қатарға тұру.</p> <p>II. Жан-жақты дамыту жаттығулар: Бастапқы қалып: аяқты бірге, қол төменде. 1-қолды жоғары көтеру, 2-қолды оңға сермеу, 3-солға сермеу, 4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық,қол төмен. 1-оң қолды көтеріп, солға иілу, 2-бастапқы қалып, 3-сол қолды көтеріп оңға иілу, 4-бастапқы қалып, 4-5 рет. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық,қол төмен. 1-қолды алға созу, 2-отыру, 3-тұру, 4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық қол жанында. 1-оң қолды жоғары көтеру, 2-түсіру, 3-сол қолды жоғары көтеру, 4-бастапқы калыпқа келу. 4-5 рет қайталау.</p> <p>III.Еркін тыныс алу жаттығулары.</p> <p>Қолын сабынмен жуу әдістерін пысықтау Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып асықпай,тамақты әбден шайнауға үйретуді пысықтау. Нан қиқымын шашпауға, сусынды төкпей ішуді қалыптастыру.Ас ішіп болған соң ризалығын білдіру.</p>				
<p>Тәрбиеші мен балалардың еркін</p>	<p>Балалардан бүгінгі көңіл күйі туралы</p>	<p>Тепе-теңдікті сақтап, жіптің</p>	<p>Жабайы табиғат туралы суреттер</p>	<p>Көркем шығарма оқып беру.</p>	<p>Ойыншықтарды үстелдің үстінде,</p>

әрекеті:	сұрау. «Табиғатпен тілдесу», балалармен қоршаған ортаны қорғау туралы әңгімелесу. Суреттер байқауын ұйымдастыру.	бойымен жүруді үйрету. «Гүлдер таласы» ертегісін оқып беру. Балаларды өз бетінше саханалауға талпындыру. Су бетінде сурет салу.	көрсету. Суреттер бойынша әңгіме құрастырту. «Артық суретті тап» дидактикалық ойын.	Дайын пішіндерден ұшып жүрген көбелектерді жапсырту	астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдануды үйрету.
Серуенге дайындық	Реттілікпен киіну, қатармен жүруді пысықтау.				
Күндізгі серуен	« Табиғатты қорғайық» Үй жануарларын қорғау үшін қораларды табиғи құрылыс материалдарынан құрастыруларын үйрету Қимыл-қозғалыс ойыны «бақшадағы қояндар». Жеке еркін ойындары мен топтық, топ аралық жалпы билер мен	« Су әлемінде» «Су патшалығына саяхат» мерекелік қойылымдарды ұйымдастыру. Бассейнде жүзу, суға шомылу, қауіпсіздік ережелерінің сақталуын қадағалау. Балабақша ауласындағы өсімдіктерді бақылау, күтім жасау.	« Ғажайыптар әлемі» Музыкалық іс шара «Гүлдестелі ханшайым» Серуен кезінде балаларды табиғат көріністерін бақылауға үйрету және кері байланыс жасау. Табиғат туралы өлең оқып беру.	«Менің достарым»достары туралы айту. достарымен қандай ойындар ойнайды әңгімелеу. «Әр қашан күн сөнбесін» әнін айтқызу, би қимылдарын жасату көңіл көтеріп сезімдерін танытуға жетелеу. «Шалқан » ертегісін сахналату Адамдар бір-бірін жақсы көретінін	«Сүйікті қалам– Астана» «Елімнің жүрегі – Астана» тақырыбында әңгімелесу. Тақырыпқа сәйкес ән тыңдату және бірге айту. «Бұл бақытты –мекен» асфальтқа сурет салу. Балабақша ауласындағы өсімдіктерді бақылау, күтім жасау.

	ән айтуды ұйымдастыру.			ұғындыру, дос болуға баулу.	
Серуеннен оралу	Ойыншықтарды жинап, қатармен жүріп топқа оралу. Реттілікпен шешініп, киімдерін ұқыпты жинап қою				
Гигиеналық шаралар	Сумен қолдарын сабындап жуу, қолы мен бетін құрғатып сүртуде сүлгіні дұрыс қолдану, киімдерін суламай, сүлгіні өз орнына ілу әдістерін пысықтау.				
Түскі асқа дайындық, Түскі ас	Тамақты дұрыс ішуді, қасық және шанышқыны, майлықты қолдануды, нан қиқымын шашпауды, сусын мен сорпасын төкпей ішуді пысықтау, тамақ ішіп болған соң ризашылығын айту. «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды жетілдіру.				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын ағыту, оны жинап н/е іліп қойуын қалыптастыру. Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу күй тыңдату. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру.				
Ұйқыдан ояну, шынығу	Тыныстау жаттығуларын жасау, шынығу – уқалау, жолақшалармен жүру. Киімдерін ұқыпты өздігенен киюі. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді дамыту. Қыз балаларға шаштарын тарап жинап қоюды үйрету.				
Бесін ас	Қолын сабынмен жуу әдістерін пысықтау Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып жеуді дамыту				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	Көркем шығарма оқып беру. Сүйікті ойыншығы мен ойыны туралы сұрау. Ол ойыншықты не үшін жақсы көретіндерін айтқызу.	Сумен шынығудың пайдасы туралы әңгімелесу.	Аңдар мен үй жануарлары туралы кітап көрмесін ұйымдастыру. Кітаптарды қарату	Сюжетті-рөлдік ойын «Тату-тәтті отбасы».	«Көңілді доп» үйірмесінде «Ақ доп, қызыл доп» атты ойындарды ұйымдастыру
Серуенге дайындық	Өз өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту.				
Серуендеу	«Сақина алу» ұлттық ойын	Балабақша ауласында өсіп тұрған гүлдерді	«Қасқыр мен қоян»ж/о	«Өз үйінді тап»ж/о Балабақша ауласындағы	«Торғайлар мен автомобильдер» к/о Құммен, бояулармен

	Балабақша ауласында өсетін өсімдіктерге күтім жасату.	санату, танып атату, оларға күтім жасату. Құмда олардың суреттерін салғызу.	Бормен еркін сурет салғызу	гүлдерді, құстарды санату. Оларға табиғи заттардан астау жасату.	еркін ойындар ұйымдастыру
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Судағы қауіпсіздік жөнінде ата аналарға кеңес «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру.				

Әдіскер: Байхожаева А.К.

ШІЛДЕ АЙЫ - 2 апта
«Менің отбасым»

Білім беру ұйымы: «Бақжан» бөбекжай-бақшасы ЖШС «Бағым» филиалы
Топ: «Күншуақ» ортаңғы топ

Апта күндері	Дүйсенбі күні 07.07.25	Сейсенбі күні 08.07.25	Сәрсенбі күні 09.07.25	Бейсенбі күні 10.07.25	Жұма күні 11.07.25
Таңертеңгі қабылдау:	Балалармен сәлемдесіп. Қал жағдайын,көңіл күйін сұрау. Топтағы балалармен сәлемдестіріп қалаған ойын орталықта біріге ойнауды дамыту.				
Таңғы гимнастика	<p>I.Жүру, қолдарындағы гүлдерді жоғары көтеріп жүру жүгіру баяу және тез,екі қатарға бөлініп тұру.</p> <p>II.Бастапқы қалып - аяқты бірге қосып тұру, қол төменде: 1-қолды жоғары көтеру, 2-оңға тербелу, 3-солға тербелу, 4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау.</p> <p>III. Бастапқы қалып екі аяқ арасы ашық қол төменде: 1-қолды алға созу, 2-еңкейіп гүлдерді жерге қою, 3-бастапқы қалыпқа қайта оралу, 4-қолды алға созу , 5-жердегі гүлдерді қолға алу бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау.</p> <p>Бастапқы қалып аяқ арасы ашық, қол төменде: 1-секіріп аяқ арасын қосу, гүлдері бар қолдарын жанына созу. Гүлдері бар қолдарын жоғары көтеріп бір орнында айналып жүгіру, еркін тыныс алу жаттығулары.</p>				
Таңғы асқа дайындық Таңғы ас	Қолын өз бетінше жуу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып асықпай,тамақты әбден шайнауға үйретуді пысықтау. Нан қиқымын шашпауға, сусынды төкпей ішуді қалыптастыру. майлықты қолдануды үйрету				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті:		Ата-аналар мен балалардың бірлескен әрекеті,	«Әлди-әлди ақбөпем» челенджі, әжесінің бесік жыры.	Ұлттық ойындар фестивалі, қимыл-қозғалыс ойындары	- «Ханталапай» ұлттық асық ойынын ойнату; - асықтан жасалған

		Абай Құнанбайұлының өлеңдерін жатқа айту челленджі		«Ханталапай», «Сақина салу»,	«денсаулық жолымен» жүргізу; асықтар тізілген қолғаппен бір-біріне массаж жасату.
Серуенге дайындық	Өз бетінше киіну, ойыншықтарды алып шығу, қатармен жүруді бекіту				
Күндізгі серуен		«Мерейлі отбасы» «Әке көрген оқ жонар», зат қалдықтарынан әкелермен бірге бұйым жасау. Дайындалған бұйымдардан көрме ұйымдастыру. Доптың ұшуының дұрыс жолын: алға, жоғары қарай бүгілген қолдың екпінмен түзетіп, келтіре білуін бекіту	«Анам, әкем және мен –тату-тәтті отбасы» Таза ауада ата- аналар мен балаларының қатысуымен «отбасылық эстафета» спорттық сайысын өткізу Жеке бас еркін ойындары мен топ аралық жарыстар ұйымдастыру . Құмда үй салуды үйрету	«Ұлттық ойындар» «Ханталапай», «Сақина салу», «Алтыбақан». Көңілді ән жаттату. Муызка ырғағына сәйкес қимыл қарқынын өзгерте отырып қимылдауды жетілдіру Балабақша ауласындағы өсімдіктерді бақылау, күтім жасау.	«Саусақпен құмға сурет салу күннің көзі» Құмға, суға зерттеу жұмыстарын жүргізу Құммен әр түрлі ойындар ұйымдастыру. Балалардың еркін ойындары. «Көңілді доп» үйірмесі Допты дәлдеп лақтыру жаттығуын қайталану
Серуеннен оралу	Ойыншықтарды жинау, қатарға тездетіп тұру, бұзбай жүру. Киімдерін ұқыпты ауыстыру.				
Гигиеналық шаралар	Қолдарын сабындап жуу, қолы мен бетін құрғатып сүртуде сүлгіні дұрыс қолдану, киімдерін суламай, сүлгіні өз орнына ілу әдістерін пысықтау.				
Түскі асқа дайындық, Түскі ас	Тамақты дұрыс ішуді, қасық және шанышқыны, майлықты қолдануды, нан қиқымын шашпауды, сусын мен сорпасын төкпей ішуді пысықтау				

Күндізгі ұйқы	<p>«Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды жетілдіру.</p> <p>Киім түймелерін, сырмаларын ағыту, оны жинап немесе іліп қойуын қалыптастыру. Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу күй және бесік жырын тыңдату. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру.</p>				
Ұйқыдан ояну шынығу	<p>Тыныстау жаттығуларын жасау, шынығу – уқалау, жолақшалармен жүру</p> <p>Киімдерін ұқыпты өздiгенен киюi. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді дамыту. Қыз балалар шаштарын тарап жинап қоюды үйрету.</p>				
Бесін ас	<p>Қолын өз бетінше жуу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру</p> <p>Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып жеуді дамыту</p>				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті		<p>Шебер қолдар өнері: түймеленетін, бауланатын бұйымдарды түймелеуді, баулауды пысықтау</p>	<p>Үй жануарлары: Күшікке бақылау жасату, тамақтандыру, ойнату. Күшіктің отбасын таныстыру</p>	<p>Құс қанат оюын бояту. Бояуды пайдаланғанда ұқыптылыққа тәрбиелеу.</p>	<p>«Мен атамның көмекшісімен» тақырыбында әңгімелесу; Құстар әніне музыка қосып сергіту сәтін жасату.</p>
Серуенге дайындық	<p>Реттілікті сақтай отырып киіну. Қатарды бұзбай жүру.</p>				
Серуендеу		<p>«Торғайлар мен автомобильдер»ж/о</p> <p>Күшік туралы көркем шығарма оқып беру</p>	<p>«Күміс алу» ұлттық ойын</p> <p>«Елімнің жүрегі – Астана», әңгімелесу, ән тыңдату және бірге айту</p>	<p>қимыл-қозғалыс ойындары «Ханталапай», «Сақина салу», «Алтыбақан»</p>	<p>«Құстардың ұшып келуі»ж/о «Ханталапай» ұлттық асық ойынын ойнату;</p>
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	<p>Балалар мен ата-аналардың бірлескен әрекеті, дәстүрден тыс техникамен сурет салу сайысы: жүнмен, жіппен, саусақпен, алақанмен сурет салу бойынша түсіндірме жұмыстарын жүргізу</p>				

Әдіскер: Байхожаева А.К.

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized, cursive letters that appear to be 'A.K. Baykhozayeva'.

ШІЛДЕ АЙЫ - 3 апта
«Жазғы сайыстар»(Қауіпсіздік шаралары)

Білім беру ұйымы: «Бақжан» бөбекжай-бақшасы ЖШС «Бағым» филиалы

Топ: «Күншуақ» ортаңғы топ

Апта күндері	Дүйсенбі күні 14.07.25	Сейсенбі күні 15.07.25	Сәрсенбі күні 16.07.25	Бейсенбі күні 17.07.25	Жұма күні 18.07.25
Таңертеңгі қабылдау	Балалармен сәлемдесіп. Қал жағдайын,көңіл күйін сұрау. Топтағы балалармен сәлемдестіріп қалаған ойын орталықта біріге ойнауды дамыту.				
Таңғы гимнастика	<p>I.Жүру, қолдарындағы гүлдерді жоғары көтеріп жүру жүгіру баяу және тез,екі қатарға бөлініп тұру.</p> <p>II.Бастапқы қалып - аяқты бірге қосып тұру, қол төменде: 1-қолды жоғары көтеру, 2-оңға тербелу, 3-солға тербелу, 4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау.</p> <p>III. Бастапқы қалып екі аяқ арасы ашық қол төменде: 1-қолды алға созу, 2-еңкейіп гүлдерді жерге қою, 3-бастапқы қалыпқа қайта оралу, 4-қолды алға созу , 5-жердегі гүлдерді қолға алу бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау.</p> <p>Бастапқы қалып аяқ арасы ашық, қол төменде: 1-секіріп аяқ арасын қосу, гүлдері бар қолдарын жанына созу. Гүлдері бар қолдарын жоғары көтеріп бір орнында айналып жүгіру, еркін тыныс алу жаттығулары.</p>				
Таңғы асқа дайындық Таңғы ас	<p>Қолын өз бетінше жуу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру</p> <p>Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып асықпай,тамақты әбден шайнауға үйретуді пысықтау. Нан қиқымын шашпауға, сусынды төкпей ішуді қалыптастыру. майлықты қолдануды үйрету</p> <p>«Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды жетілдіру.</p>				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті:	«Жас спортшылар», балалардың жас ерекшеліктерін	«Денсаулық зор байлық», «Дені саудың тәні сау» тақырыптарында	Өздерінің тұрып жатқан қалалары туралы суреттер көрсету. Көрікті	«Менің көңілді добым». Сурет салу, мүсіндеу	«Олимпиада алауы» Олимпиада алауы туралы ақпарат беру, әңгімелесу

	е сәйкес келетін тренажерларды ңкөмегімен таза ауада жаттығу.	әңгімелесу, балаға өз денсаулығын қорғаудың маңыздылығын түсіндіру.	жерлерін сурет бойынша әңгіме жасату		
Серуенге дайындық	Өздігінен киіну дағдыларын бекіту, қатармен жүру, далада ойнайтын ойыншықтарды алып шығуға баулу.				
Күндізгі серуен	<p>«Ұлы дала баласы» ұлттық ойындар фестивалі. «Орамал тастамақ», Сақина салу, Асық ату ойындарын үйрету</p> <p>Еңбек әрекетін ұйымдастыру, гүлдерге су құю</p> <p>Ұлттық ойын құралдарымен еркін ойындар.</p>	<p>« Жүгіреміз, зырлаймыз» Доптың ұшуының дұрыс жолын: алға, жоғары қарай бүгілген қолын екпінмен түзетіп, келтіре білуін бекіту.</p> <p>Хауыздағы (бассейіндегі) сумен ойындар. Бассейнге түсіп шомылу.</p> <p>Бояулармен, бормен сурет салғызу.</p>	<p>« Спорттық ойындар күні» Балалардың сүйікті қимылды ойындарын ойнату. Жаңа ойындарды үйрету.</p> <p>Табиғат ауа райы: Күн шұғыласын айна арқылы бақылау, әңгімелету, құйып ойнату</p>	<p>Балалармен әңгімелесу «Допты спорт түрлері». Доппен ойнау. Допты нысанаға лақтыру.</p> <p>Жалпақ табандылықты түзету жұмыстарын жүргізу</p>	<p>Балаларға ғажайып қоржынмен ойынды ұсыну. Балалар ғажайып қоржынан әр түрлі пішіндерді қолымен сипап сезу арқылы зерттеуін және сипаттауын ұйымдастыру</p>
Серуеннен оралу	Ойыншықтарды жинау, қатарды бұзбай жүру, достарына мейірімділік таныту, көмектесу.				
Гигиеналық шаралар	Сумен қолдарын сабындап жуу, қолы мен бетін құрғатып сүртуде сүлгіні дұрыс қолдану, киімдерін суламай, сүлгіні өз орнына ілу әдістерін пысықтау.				
Түскі асқа дайындық,	Тамақты дұрыс ішуді, қасық және шанышқыны, майлықты қолдануды, нан қиқымын шашпауды, сусын мен				

Түскі ас	сорпасын төкпей ішуді пысықтау				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын ағыту, оны жинап немесе іліп қойуын қалыптастыру Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу күй тыңдату. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру.				
Ұйқыдан ояну шынығу	Тыныстау жаттығуларын жасау, шынығу – уқалау, жолақшалармен жүру Киімдерін ұқыпты өздiгенен киюі. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді дамыту. Қыз балалар шаштарын тарап жинап қоюды үйрету.				
Бесін ас	Қолын өз бетінше жуу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып жеуді дамыту				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	«Спорттың жазғы түрлері» видео фильм көру әңгімелесу.	Жауапкершілікке, тиянақтылыққа үйрету (тісін тазалау, жуыну, қолын жиі жуу, тазалықты сақтау және басқа)	Балаларды орталықтарға бөлу. Қалаулары бойынша дербес шығармашылық әрекеттер ұйымдастыру.	Сурет бойынша «Ұсқынсыз үйрек» ертегісін балаларға айтқызу.	Ертегі шаңырағы: Киіз үйден немесе роботтардан (электронды құрал) ертегіні тыңдату Санамақтар мен өлеңдер жаттау.
Серуенге дайындық	Өз өзіне қызмет ету дағдыларын пысықтап, реттілікпен киіну. Қатармен жүру				
Серуендеу	«Мысық пен тышқан» қ/о Бояулармен, бормен сурет салғызу.	«Өз үйінді тап»ж/о Балалардың сүйікті қимыл-қозалыс ойындарын ойнату	«Торғайлар мен автомобильдер» қ/о Санамақтар мен өлеңдер жаттату. Құммен ойындар ойнату.	«Поезд»ж/о «Асық ойындары» асықпен танысу, еркін ойындар. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебуді жалғастыру.	«Жалауға қарап жүгір»қ/о «Көкпар» ұлттық ойынын таныстыру.

Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Жаз мезгілінде жиі болатын ішек инфекциялы аурулардың алдын алу жөнінде кеңес «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру.				

Әдіскер: Байхожаева А.К.

ШІЛДЕ АЙЫ - 4 апта
«Табиғат әлемі»

Білім беру ұйымы: «Бақжан» бөбекжай-бақшасы ЖШС «Бағым» филиалы

Топ: «Күншуақ» ортаңғы топ

Апта күндері	Дүйсенбі күні 21.07.25	Сейсенбі күні 22.07.25	Сәрсенбі күні 23.07.25	Бейсенбі күні 24.07.25	Жұма күні 25.07.25
<p>Таңертеңгі қабылдау:</p> <p>Таңғы гимнастика</p> <p>Таңғы асқа дайындық</p> <p>Таңғы ас</p>	<p>Балалармен сәлемдесу. Қал жағдайын,көңіл күйін сұрау. Топтағы балалармен табиғат бұрышында құстар мен балықтарды тамашалату.</p> <p>I.Жүру, қолдарындағы гүлдерді жоғары көтеріп жүру жүгіру баяу және тез,екі қатарға бөлініп тұру.</p> <p>II.Бастапқы қалып - аяқты бірге қосып тұру, қол төменде: 1-қолды жоғары көтеру, 2-оңға тербелу, 3-солға тербелу, 4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау.</p> <p>III. Бастапқы қалып екі аяқ арасы ашық қол төменде: 1-қолды алға созу, 2-еңкейіп гүлдерді жерге қою, 3-бастапқы қалыпқа қайта оралу, 4-қолды алға созу , 5-жердегі гүлдерді қолға алу бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау.</p> <p>Бастапқы қалып аяқ арасы ашық, қол төменде: 1-секіріп аяқ арасын қосу, гүлдері бар қолдарын жанына созу. Гүлдері бар қолдарын жоғары көтеріп бір орнында айналып жүгіру, еркін тыныс алу жаттығулары.</p> <p>Қолын өз бетінше жуу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру</p> <p>Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып асықпай,тамақты әбден шайнауға үйретуді пысықтау. Нан қиқымын шашпауға, сусынды төкпей ішуді қалыптастыру. майлықты қолдануды үйрету</p>				
<p>Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті:</p>	<p>« Алтын балық» Алтын балықпен балықтар патшалығына саяхат</p>	<p>«Жайдары жаз», ермексазбен жұмыс. Жаз мезгілі туралы</p>	<p>«Күлпырған әлем» шығармашылық шеберханасының</p>	<p>Түрлі түсті бояулармен сурет салғызу. Таныс ертегілерді</p>	<p>Баланың бойында туған жеріне, еліне деген мақтаныш, сүйіспеншілік сезімін</p>

	жасау. Көркем шығарма оқып беру. Аквариумдағы балықтарды бақылау, жем беру.	әңгімелесу арқылы балалардың түсінік-танымын кеңейту, алған білімдерін бекіту (кері байланыс).	жұмысын ұйымдастыру	қайталату, сахналау. Көркем шығарма оқып беру (немесе үзінді оқу).	ұялату.Ән тыңдатып, тақпақ айтқызу.
Серуенге дайындық	Киіну алгоритімін сақтай отырып киіну, қатарға тез тұру, бұзбай жүру дағдысын бекіту				
Күндізгі серуен	«Балық аулау» қимыл-қозғалыс ойынын ойнату. Бақылау. Балабақша ауласында демалыс күндері ашылған гүлдерді тамашалау. Су құю, иісін иіскеу. Жақсы сөздер айту.	« Ойланайық, балақай!» Бір мезгілде екі аяғымен екпінмен итерілу және жартылай бүгілген аяқпен алға қарай секіре жылжып түсе білуін бекіту. Бассейнге түсу, суда жүзу жаттығуларын жасату.	« Гүлдер күні» Гүлдерге су құйғызу, гүлдерді тамашалату. Гүлдер туралы әңгімелесу, жұмбақтар шешу. Таныс ертегілерді қайталату, сахналау. Көркем шығарма оқып беру (немесе үзінді оқу). Құммен сумен еркін балалардың ойындарын ұйымдастыру.	« Жәндіктер әлемі» Танымдық әңгіме. Серуен кезінде табиғаттағы жәндіктерді бақылау, балаларға жетекші сұрақтар қоя отырып, көрген-білгенін сұрау. Балалармен әңгімелесу, улы жәндіктердің суреттерімен таныстыру, олардан қорғану туралы айту.	«Туған өлкем» балабақша ауласындағы табиғатты тамашалау. Сирек кездесетін өсімдіктермен таныстыру, оларға камкорлық таныту. Дидактикалық ойын «Жұбын тап». Доппен дербес ойындар ойнату Ұлттық ойын «Ханталапай»
Серуеннен оралу	Ойынышықтарды тазалап алып келу, қатарды сақтап топқа оралу, реттілікпен шешіну				
Гигиеналық шаралар	Сумен қолдарын сабындап жуу, қолы мен бетін құрғатып сүртуде сүлгіні дұрыс қолдану, киімдерін суламай, сүлгіні өз орнына ілу әдістерін пысықтау.				

<p>Түскі асқа дайындық, Түскі ас</p> <p>Күндізгі ұйқы</p>	<p>Тамақты дұрыс ішуді, қасық және шанышқыны, майлықты қолдануды, нан қиқымын шашпауды, сусын мен сорпасын төкпей ішуді пысықтау. «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды жетілдіру.</p> <p>Киім түймелерін, сырмаларын ағыту, жинап нө іліп қойуын қалыптастыру</p> <p>Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу күй тындату, ертегілер оқып беру. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру.</p>				
<p>Ұйқыдан ояну шынығу</p> <p>Бесін ас</p>	<p>Тыныстау жаттығуларын жасау, шынығу – уқалау, жолақшалармен жүру</p> <p>Киімдерін ұқыпты өздігенен киюі. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді дамыту. Қыз балалар шаштарын тарап жинап қоюды үйрету.</p> <p>Қолын өз бетінше жуу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру</p> <p>Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып жеуді дамыту</p>				
<p>Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті</p>	<p>«Балықтар әлемі», дәстүрлі емес сурет техникасымен салынған суреттер байқауы.</p> <p>Ұнатып айтатын әндерін билерін орындатып пысықтау.</p>	<p>Желілі ойындарды «Дүкен» , «Аспаз» , «Емхана» ұйымдастыру.</p> <p>Ғажайып сандықтан көптеген жұлдыздарды шығару оларды салыстырып карточалардағы орындарына сәйкестендіріп орналастыруды үйрету</p>	<p>Доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен дербес ойындарды ойнату.</p>	<p>Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды киюға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру.</p>	<p>Апта бойы жасаған жұмыстарды қорытындылату. Өздеріне ұнаған жұмысты қайталап жасауға болатынын айтып, балаларды орталықтарға бөліп қалаған затты жасату</p>
<p>Серуенге дайындық</p>	<p>Ұқыпты киініп, өз заттарын алып шығуын пысықтау.</p>				

<p>Серуендеу</p>	<p>«Тырналар» к/о Балабақшада өсетін жемістерді тану, камкорлық жасату. Аулада бормен әр түрлі суреттер салғызу.</p>	<p>«Сақина алу» ұлттық ойын Құрсаумен және секіртпемен ойнайтын ойындар ойнату Велосипед тебуде оңға, солға бұрылуды менгерту.</p>	<p>«Қоян мен қасқыр»к/о «Менің сүйікті спортым» альбомдар қарату, әңгімелесу</p>	<p>«Трамвай»ж/о Ұнатып айтатын әндерін билерін орындатып пысықтау.</p>	<p>«Шыбыққа қалпақ кигізу»ж/о Жаз туралы ән тыңдатып, тақпақ айтқызу. Құммен еркін балалардың ойындарын ұйымдастыру.</p>
<p>Үйге қайту Ата-анаға кеңес</p>	<p>«Әке көрген оқ жонар», зат қалдықтарынан әкелермен бірге бұйым жасау байқауының ережесімен таныстыру. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру.</p>				

Әдіскер: Байхожаева А.К.

ШІЛДЕ АЙЫ - 5 апта
«Ойыншықтар»

Білім беру ұйымы: «Бақжан» бөбекжай-бақшасы ЖШС «Бағым» филиалы
Топ: «Күншуақ» ортаңғы топ

Апта күндері	Дүйсенбі күні 28.07.25	Сейсенбі күні 29.07.25	Сәрсенбі күні 30.07.25	Бейсенбі күні 31.08.25	Жұма күні 01.08.25
<p>Таңертеңгі қабылдау:</p> <p>Таңғы гимнастика</p> <p>Таңғы асқа дайындық</p> <p>Таңғы ас</p>	<p>Балалармен сәлемдесу. Қал жағдайын,көңіл күйін сұрау. Балалармен бірігіп жаңа спорт құралдарымен ойын ойнауын ұйымдастыру.</p> <p>Балалармен сәлемдесу. Қал жағдайын,көңіл күйін сұрау. Топтағы балалармен сәлемдесуді үйрету.</p> <p>I.Жүру, қолдарындағы гүлдерді жоғары көтеріп жүру жүгіру баяу және тез,екі қатарға бөлініп тұру.</p> <p>II.Бастапқы қалып - аяқты бірге қосып тұру, қол төменде: 1-қолды жоғары көтеру, 2-оңға тербелу, 3-солға тербелу, 4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау.</p> <p>III. Бастапқы қалып екі аяқ арасы ашық қол төменде: 1-қолды алға созу, 2-еңкейіп гүлдерді жерге қою, 3-бастапқы қалыпқа қайта оралу, 4-қолды алға созу , 5-жердегі гүлдерді қолға алу бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау.</p> <p>Бастапқы қалып аяқ арасы ашық, қол төменде: 1-секіріп аяқ арасын қосу, гүлдері бар қолдарын жанына созу. Гүлдері бар қолдарын жоғары көтеріп бір орнында айналып жүгіру, еркін тыныс алу жаттығулары.</p> <p>Қолын өз бетінше жуу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру</p> <p>Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып асықпай,тамақты әбден шайнауға үйретуді пысықтау. Нан қиқымын шашпауға, сусынды төкпей ішуді қалыптастыру, майлықты қолдануды үйрету</p>				
<p>Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті:</p>	<p>Көркем шығарма оқып беру.</p> <p>Дидактикалық ойын «Досыма достық лебізім». Сюжетті-рөлдік ойын «Сән</p>	<p>Баладос, достық туралы түсінік қалыптастыру.</p> <p>Достық қарым-қатынасты сипаттайтын қысқа</p>	<p>Мейірімділік туралы әңгімелесу. «Ертегі кейіпкерлерінің жақсы істері» ертегі еліне саяхат,</p>	<p>«Қала үстіндегі шарлар» ойын-сауығы: үрленген шарлармен эстафеталар өткізу,шарларға</p>	<p>Әр түрлі заттар беру арқылы сапалары мен қасиеттерін айта білуді қалыптастыру.</p> <p>Табиғи материалдардан</p>

	салоны».	диалогтік көріністерді бірге ойнай отырып, баланың санасында «достық» ұғымын нығайту.	пікірталас.	сурет салу, «ең көңілді шар» конкурсын жариялау, түрлі-түсті шардан кемпірқосақ құрастыру	құрастыру, мүсіндеу.
Серуенге дайындық	Өз бетінше жиналу, қалаған ойыншықтарын алып шығу, реттілік сақтап жүру.				
Күндізгі серуен	<p>«Әдептілік – әдемілік» тақырыбында әңгімелесу. Рөлдік ойындар ойнату</p> <p>Шебер қолдар Қағаздан кемені жылдам құрастыруға жаттықтыру. Құрастырған кемелерін ауладағы бассейнге салып жүздірту</p> <p>«Қоян мен қасқыр» қимылды ойынды ойнату</p>	<p>«Достық күні» Достық туралы ән тыңдау, бірге айту.</p> <p>Қимылды ойын. «Қоян мен қасқыр», «Соқыр теке», «Айгөлек».</p> <p>Допты көтерілген қолдың биіктігінде керілген жіп арқылы 2 м арақашықтықта тұрып, қолды жазып лақтыруды үйрету.</p>	<p>« Мейірімділік күні» Құстар біздің досымыз, оларға мейірімділік таныту. Құстар:Аулаға ұшып келген құстардың қимылын бақылату, оған жем су беруді ұйымдастыру</p> <p>Жеке бас еркін ойындарын ойнату. Бассейнде шомылуын ұйымдастыру</p>	<p>Саябаққа серуен ұйымдастыру «Түрлі-түсті кемпірқосақ күні» асфальтта кемпір қосақ салу және бояу</p> <p>«Көңілді жарыстар» музыкалық іс шараға қатыстыру</p>	<p>« Достық аллеясы» ересек топтың балаларының достық тақырыбында салған суреттерін тамашалау. Өздерінің салған суреттерін көрмеге орналастыру.</p> <p>Аквариумдағы балықтарды бақылату, жем беру. Шарлармен ойындар ойнату</p> <p>Ұлттық ойындарды ойнату: «Түйілген орамал».</p>
Серуеннен оралу	Ойыншықтарды жылдам жинау, реттілік сақтап жүру, шешіну алгоритімін бекіту.				
Гигиеналық шаралар	Сумен қолдарын сабындап жуу, қолы мен бетін құрғатып сүртуде сүлгіні дұрыс қолдану, киімдерін суламай, сүлгіні өз орнына ілу әдістерін пысықтау.				
Түскі асқа дайындық,	Тамақты дұрыс ішуді, қасық және шанышқыны, майлықты қолдануды, нан қиқымын шашпауды, сусын мен сорпасын төкпей ішуді пысықтау				

Түскі ас					
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын ағыту, оны жинап не іліп қоюын қалыптастыру. Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу күй тыңдату. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру.				
Ұйқыдан ояну шынығу	Тыныстау жаттығуларын жасау, шынығу – уқалау, жолақшалармен жүру Киімдерін ұқыпты өздігенен киюі. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді дамыту. Қыз балалар шаштарын тарап жинап қоюды үйрету.				
Бесін ас	Қолын өз бетінше жуу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып жеуді дамыту «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды жетілдіру				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	«Ойыншықтар» табиғи қалдық заттардан ойыншық жасау.	Жапсыру, «Досыма сыйлық».	Таныс ертегілерді сахналауға ынталандыру, қызығушылығын ояту	Дайын кемпірқосақ бейнелерін салдыру, бояту	Қалаулары бойынша шығармашылықпен айналысуға жағдай жасау Ермексаздан балық жасату.
Серуенге дайындық	Киіну реттілігін сақтап киіну, қатармен жүру дағдыларын пысықтау.				
Серуендеу	«Поезд» к/о Құммен, сумен ойындар.	«Балық аулау» қимыл-қозғалыс ойынын ойнату	«Мысық пен тышқан»к/о Көркем шығарма оқып беру	«Өз үйінді тап»к/о «Балықтар әлемі», дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салғызу	«Қарақұс пен балапандар»к/о «Менің жақсы істерім», әңгімелесу
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Балаңыздың жақын досы тақырыбында балалармен әңгіме жүргізу бойынша кеңестер беру. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру.				

Әдіскер: Байхожаева А.К.

Ортаңғы топ балаларына арналған шынықтыру шаралары.

«Ригалық әдіс»

Барлық жас ерекшеліктеріне сай шынықтырудың «Ригалық әдіс» атауы да бар. Мұның негізгі айырмашылығы сол жаяу , бірақ тұзды жолмен жүру. Бұл шынықтыруда 1,5-2 метрлік жұмсақ сүлгіні 10 % тұз ерітіндісімен сулап (100гр тұзды литр суға) балаға оның үстімен жүруді ұсынады. Сосын таза сумен аяқты жуады.

А.А. Уманскийдың нүктелі үгуі.

Бірінші аудан аймағы (төс сүйегі), бұл кезде оның қан түзілу қызметі жақсартады. Төс сүйегі қан айналымы интервациясы жақсартады, өкпе, өңеш, кеңірдек қан айналымы жақсарады.

Екінші аудан аймағы тері асты безі. Төс асты бездің (тимус) иммундық жауапты орны ерекше. Ауруға қарсы ағзаның өсу процесі мен дамуын қамтамасыз етеді.

Үшінші аудан аймағы синокаротидті қалқанша мен қалқанша жанындағы бездері қанның химиялық құрамы мен ағзаның эндокриндік реттеушілікті қадағалайды.

Төртінші және бесінші аудан аймағы мойын вегативті ганглиясы (жүйе түйіндері) олар қан тамырларды (бас, эндокриндік бездер, жүрек, асқазан, ішек) реттейді.

Алтыншы, жетінші, сегізінші аудан аймақтары бас сүйек-ми нервтері, олар , гипофиз құрылымдарымен, көру, есту вегативтік қызметтермен байланысты .

Тоғызыншы аудан аймағы бұл жүйелілік ерекшелігі. Оған әсер ету мидың жүйелі түрде жұмыс істеуі мен барлық ағзаны белсендіреді. Үгуді бірінші аудан аймағынан бастап белгіленген сандық реті бойынша жасалынады. Сұқ немесе ортаңғы саусақпен алғаш рет сағат тілі бойынша, сосын қарама- қарсы 3-4 секунд біртіндеп қысып, басып, айналмалы қозғалыспен белгілі аумаққа жан-жағынан жақындайды.

Үшінші және төртінші аудан аймағы бойынша саусақ пен мойынның артынан алға қарай сипалау арқылы жасалынады. Симметриялық аймақты бір мезгілде екі қолмен де жасауға болады.

Вирусты жұқпалы тыныс алу жолдарымен аурулармен жиі ауыратын балаларға арналған сақтандыру мен емдеудің іс шаралары.

Жалпақ табандылықтың алдын алу жұмыстары

Гимнастикалық орындықта, еденде отырып аяқты алға созып, қол аяқ үстінде, арқаны түзу ұстайды.

1. «Сәлеметсіз бе - сау болыңыз»

Табанмен әрі және бері қимыл жасау. (5-6 рет)

2. «Иіліп сәлем бер»

Аяқтың бармақтарын иілдіру және шалқайту. (8-10 рет)

3. «Үлкен бармақ өзінің кіші ағайындарымен ұрсып қалды»

Үлкен бармақты өзіне қарай қалған бармақтарды әрі қозғау. Егер қиын болса қолдың көмегімен жасау керек.

4. «Саусақтар ұрсып қалды -татуласты»

Аяқ ұшын жан-жаққа қарату, сосын бір-біріне жинастыру. (3-4 рет)

5. «Өкше ұрсып қалды да татуласты»

Өкшелерді алшақ ұстау, сосын жинастыру. (3-4 рет)

6. «Қаз серуенге шықты»

Табан еденде , бармақтарды бүгіп табанмен алға жүру . (2-3 рет)

7. «Шеңберлер»

Аяқ созылған. Табанды ішке созып сыртқа дөңгелете қозғалту. (5-6 рет)

8. «Кірпі»

Үгу добына табанды тіреп отыру. Допты қатты басып өкшеден аяқ ұшына және кері жылжыту. (8-10 рет)

Омыртқа қисаюуынан сақтандыратын жаттығулар.

1.Қолды қозғалтып жүру, аяқтың ұшымен жүру.

2.Ақырындап қолды көтеріп дем алу,түсіріп, дем шығару.

3.Қол белде , аяқты көтеріп, ішке тарту, бастапқы қалыпқа келу.(3-4 рет).

4.Қол кеуде алдында. Қолды жан-жаққа созып - дем алу, бастапқы қалыпқа келіп дем шығару (3-4 рет).

5.Арқаға жату, қол дене бойында . Аякпен «велосипед» тебу (1-2 минут)

6.Ішпен жату, аяқ саусақтарын созып, қолды жоғары созу- дем алу- денені босаңсыту- дем шығару. (2-4 рет)

7.Арқамен жату. Қол дене бойында, аяқтары бір-бірімен түйіскен . Барлық денемен оңға қисаю аяқ-қол солға қалыпты жағдайға келу- дем шығару. Басқа жағымен соны істеу (3-4 рет).

8.Гимнастикалық қабырғаға бетімен қарап тұрып рейканы иықтың деңгейінде ұстап, тізерлеп отыру, қайтадан қалыпқа келу. (3-4 рет)

9.Тұру, қол жан-жақта, баста құм салынған қалташа. Аяқтың ұшымен жүру.

10.Шеңбер болып тұру. Қолдарын ұстап қолда бәрімен бірге жоғары көтеру, төмен түсіру, дем алу – дем шығару. (3-4 рет)

11.Қолдармен шеңбер жасап тұру. Арқаны тік ұстап, тізерлеп отыру (3-4 рет)

Мүсін бұзылудың алдын-алу. Кешенді жаттығулар.

1. Доппен жаттығулар.

а) «Тұзу мүсін»

Допқа отырып, табаныды жерге тіреп, қолды шынатақтан бүккен күйде, арқаны тік ұстау.

Орындалуы: осы қалыпты сақтап, басты түсірмей отыру.(15 секунд)

б) «Спорттық жүріс»

Орындалуы: табан қимылы (алма-кезек), аяқ ұшын жерден алмай оң сосын сол өкшемен, алма кезек көтеру.

в) «Иілу және созылу».

Қолды арқаға қойып, допқа отыру.

Орындалуы: 1- оңға бұрылу (солға), сол қолды жоғары ,созылу,2 бастапқы күйге келу (4 рет).

г) «Атқа қарау».

Доп үстіне жату (арқамен). Қолды бос жіберу, аяқты тізеден бұғу.

Орындалуы: 1- қолды көтеру, атқа қарау;2- бастапқы қалпына келу. (8-рет)

д) «Сайқымазақ».

Допта отырған күйі, қол белде.

Орындалуы: 1- Аяқты өкшеге қойып созу.Қолдары жан-жақта, бармақтарды бір-бірінен барынша ажырату. (7 рет)

е) «Сақина»

Ішпен доп алдында жату, саусақтар допта. Орындалуы: 1- аяқты бүгіп иілу аяқ ұштарын басқа дейін жеткізу. 2 – Бастапқы қалпына келу. (6 рет)

ж) «Доптар»

Допта отырып қолды жіберу.Өткізілуі: Допта отырып жеңіл секіру қолды жан-жаққа жоғары көтеріп алақанмен шапалақтау, алма-кезек тізені көтеру. 2 – бастапқы қалыпқа келу. (30 секунд)

1. Тұрып денені босаңсыту жаттығулары:

а) ақырын қолды көтеру, саусақтарды айналдырып «лақтырып» төмен түсіру.

б) Жан-жаққа жайымен босаңсыған қолдың көмегімен бұрылу.

2. Жатқандағы босаңсыту жаттығулары.

а) Қолдарды сілкіу.

б) Аяқты өзін және өзіне қарай қозғалту.

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР

Қоян мен қасқыр (*Тәрбиеші балалармен бірге*)

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар (*Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады*)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болыңдар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышқандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді... Балалар бір бағытты бағыттап білуге үйренеді.

Өз түсіңді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменін әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз түсіңді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанады. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіске жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жақындап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдер, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан колоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топқа бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лақтырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Қарақұс пен балапандар»

Педагог тауық болып, балалар балапан болып жем теруге шығады. Бір бала қарақұс болады. Жем теріп жүргенде қарақұс ұшып келеді. Барлық балапандар тауықтың қанатынын астына жасырынады.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу. Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау. Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою. Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.

Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен, ол бала алақанын жаба қояды. Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

«Өзара айырмашылығын тап»

Мақсаты: 1.Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.

2.Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, ойлау қабілетін жетілдіру.

Көрнекілік: бала санына (15 дана) суреттер жинағы.

Барысы: Әр балаға суреттер таратылып беріледі. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.

Бекітсең
«Бақжан» бөбекжай-бақшасы
ЖШС «Бағым» филиалы
менгерушісі:
Байхожаева А.К.

**«Күншуақ» ортаңғы тобының
тамыз айының циклограммасы
2024-2025 оқу жылы**

Тәрбиеші: Батырбекова З.

<p>Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті:</p>	<p>«Алтын дән» Дәндер патшалығына саяхат: суреттер мен альбомдар қарау. Көркем шығарма оқып беру, тыңдалған мәтіннің мазмұнын айтқызу; Ыдыстағы дәндерді түрлеріне қарап ажыратып әр ыдысқа бөлу;</p>	<p>«Нан - дастархан байлығы» әңгімелесу; шығарма оқып беру, тыңдалған шығарманың мазмұнын айтқызу;</p>	<p>« Нан болса ән де болады» Наубайхана жұмысымен таныстыру; «аспазшы» сюжетті рөлдік ойынын ойнату; Тақырыпқа сәйкес ата-аналармен бірге ән байқауын ұйымдастыру.</p>	<p>«Егіс алқабында» Алқапта не өседі? әңгімелесу, шығарма оқып беру;</p>	<p>«Жемістер мен көкөністер» Кітап орталығының жаңа кітаптарымен таныстырып жаңа жемістер мен көкөністер туралы ертегі оқып беру</p>
<p>Серуенге дайындық</p>	<p>Киіну алгоритімін сақтай отырып киінуді пысықтау. Қатармен жүруді пысықтау.</p>				
<p>Күндізгі серуен</p>	<p>Балаларда құм туралы түсініктерін қалыптастыру. Құммен тәжірибелік жұмыс жасауға үйрету. Ұлттық ойын «Арқан тартыс».</p>	<p>Нан қиқымымен ауладағы құстарды қоректендіру және оларды сыртынан бақылау; Құммен, сумен ойындар: суда сурет салғызу</p>	<p>Гүлдерді бақылату, су құю Күннің гүлдерге әсерін бақылату. «Құлпырған әлем» шығармашылық шеберханасының жұмысын ұйымдастыру.</p>	<p>«Жазғы бал» би сайысын өткізу. Балабақша ауласындағы өсімдіктер мен ағаштарға және гүлдерге бақылау жасату, су құйып күтім жасату. Ұлттық ойын «Ханталапай»</p>	<p>«Жемістер мен көкөністер» фестивалі; «Әдемі көбелек» Көркем-ойыншық бейнелерге сай қимылдарға еліктеуді, әуенді есту, сезіну, ән айту қабілеттерін дамыту. Доппен еркін ойындар</p>
<p>Серуеннен оралу</p>	<p>Жеке бас еркін ойындары мен топ аралық қимылды ойындарды ұйымдастыру.</p>	<p>Түтікшемен бояуды шашу амалымен сурет салғызу Аула аймағында саяхат жасату.</p>	<p>Балалардың қалауы бойынша жеке немесе топтасып, әртүрлі материалдардың көмегімен бұйымдар жасауларына жағдай жасау</p>		

	Қатармен жүру, ұқыпты шешіну				
Гигиеналық шаралар	Сумен қолдарын сабындап жуу, қолы мен бетін құрғатып сүртуде сүлгіні дұрыс қолдану, киімдерін суламай, сүлгіні өз орнына ілу әдістерін пысықтау.				
Түскі асқа дайындық, Түскі ас	Тамақты дұрыс ішуді, қасық және шанышқыны, майлықты қолдануды, нан қиқымын шашпады, сусын мен сорпасын төкпей ішуді пысықтау				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын ағыту, оны жинап немесе іліп қойуын қалыптастыру. Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу күй, бесік жырын тыңдату. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру.				
Ұйқыдан ояну шынығу	А.А. Уманскийдың нүктелі үгуі. Киімдерін ұқыпты өздігенен киюі. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді дамыту. Қыз балалар шаштарын тарап жинап қоюды үйрету. Қолын сабынмен жуу әдістерін пысықтау				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып жеуді дамыту				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	Табиғи материалдармен, ермексазбен жұмыс «Дәндер патшалығы»	Нанның суретін салу, ермексаздан мүсіндеу.	Балалардың назарын үстел үстіндегі ойыншықтарға аудару. Ойыншықтарды тең етіп екіге бөлу және оларды биіктігі бойынша салыстыру дағдыларын қалыптастыру	«Ғажайып дәндер» ұжымдық жұмыс: дайын суретті дәндермен безендіру	Жапсыру «Менің дәмді достарым»; «Кім күшті?» жемістер мен көкөністерді сумен жуып, жеуден сайыс ұйымдастыру

Серуенге дайындық	Заттарын ұмытпай, киімдерін киіп жиналу.				
Серуендеу	«Шыбыққа дәлдеп лақтыр» к/о Еркін ойындар	«Тырналар» к/о Қарқын мен ырғақты сақтап, қол ұстасып, шеңбер бойымен жүгіруді қалыптастыру.	«Күміс алу» ұлттық ойын Сүйікті достарына арнап тілектерін айтқызу	«Допты дәлдеп лақтыру»к/о Құммен ойындар	«Құстар ұшып келеді.» к/о Балаларды өздері тандаған әуендеріне би билету
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Ата-аналармен бірлескен әрекетте үйде әзірленген ұлттық оюлардың көрмесін өткізу бойынша кеңес «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру.				

Әдіскер: Байхожаева А.К.

ТАМЫЗ АЙЫ - 2 апта
«Достық»

Білім беру ұйымы: «Бақжан» бөбекжай-бақшасы ЖШС «Бағым» филиалы
Топ: «Күншуақ» ортаңғы топ

Апта күндері	Дүйсенбі күні 11.08.25	Сейсенбі күні 12.08.25	Сәрсенбі күні 13.08.25	Бейсенбі күні 14.08.25	Жұма күні 15.08.25
<p>Танертеңгі қабылдау:</p> <p>Таңғы гимнастика</p> <p>Таңғы асқа дайындық</p> <p>Таңғы ас</p>	<p>Балалармен сәлемдесу. Қал жағдайын,көңіл күйін сұрау. Топтағы балалармен ойыншық сөрелеріндегі ойыншықтардан көліктерді, үй жихаздарын, ыдыс аяқарды бөліп топтастырып реттеуді тапсыру.</p> <p>I. Жүру, аяқтың ұшымен журу, жүгіру, қолдарын жанына созып жүру, жүгіру, жүру, екі қатарға тұру.</p> <p>II. Жан-жақты дамыту жаттығулар: Бастапқы қалып: аяқты бірге, қол төменде. 1-қолды жоғары көтеру, 2-қолды оңға сермеу, 3-солға сермеу, 4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық,қол төмен. 1-оң қолды көтеріп, солға иілу, 2-бастапқы қалып, 3-сол қолды көтеріп оңға иілу, 4-бастапқы қалып, 4-5 рет. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық,қол төмен. 1-қолды алға созу, 2-отыру, 3-тұру, 4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық қол жанында. 1-оң қолды жоғары көтеру, 2-түсіру, 3-сол қолды жоғары көтеру, 4-бастапқы қалыпқа келу. 4-5 рет қайталау.</p> <p>III.Еркін тыныс алу жаттығулары.</p> <p>Қолын жуу әдістерін пысықтау Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып асықпай,тамақты әбден шайнауға үйретуді пысықтау. Нан қиқымын шашпауға, сусынды төкпей ішуді қалыптастыру.Ас ішіп болған соң ризалығын білдіру дағдысын бекіту.</p>				

<p>Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті:</p>	<p>«Сикырлы қапшық» дидактикалық ойынын ұйымдастыру. Қапшықтың ішіндегі затты ұстап көріп, пішінін анықтату, ойыншықты алған соң атын, түсін айтқызу сөйлеу дағдысын дамыту.</p>	<p>Ит, мысық, балықтар немесе үй жануарлары туралы шығарма оқып беру, оқылған шығарманы талдау</p>	<p>Қоршаған орта туралы сұрақ-жауап ұйымдастыру;</p>	<p>Шақырылған қуыршақ театрының қойлымын тамашалату</p>	<p>Мамандық түрлері олардың атқаратын қызметі туралы әңгімелесу; түрлі мамандық туралы өлең оқып беру және оның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру «Асхана», «Емхана», «Дүкен» сюжетті-рөлдік ойындарды ойнату</p>
<p>Серуенге дайындық</p>	<p>Өз бетінше киіну, ойыншықтарды алып шығу, қатармен жүру</p>				
<p>Күндізгі серуен</p>	<p>«Менің нәзік достарым» Гүлдер, оларға қамқорлық жасау туралы әңгімелесу, шығарма оқып беру;</p> <p>Түрлі-түсті қағаздан гүлдер жасау (қолдың ұсақ моторикасын дамыту үшін квиллинг әдісін</p>	<p>«Менің адал достарым» балабақша ауласындағы (ата-аналар алып келген) жануарларды бақылау, қамқорлық таныту.</p> <p>Денсаулық іс шарасы: Омыртқа қисаюуын алдын алу жаттығуларын жасату.</p>	<p>«Саясында бау-бақтың...» Балабақша ауласында серуен жасау. Табиғаттың әсемдігін бақылау.</p> <p>Сыпыру, су шашу, қоқыс жинау сияқты еңбек әрекетін ұйымдастыру</p>	<p>«Ханталапай» ойынын ойнату. Ойынды бірнеше рет қайталау.</p> <p>Ірі және ұсақ құрылыс материалынан құрастыруды жетілдіру</p> <p>Ұлттық ойын</p>	<p>«Алуан-алуан кәсіп бар, таңдай біл де, талап қыл!» балабақша қызметкерлерінің жұмысымен таныстыру.</p> <p>Табиғаттағы еңбек: Балабақша ауласын сыпыру, су шашу, қоқыс жинау сияқты</p>

	қолдану); Құммен сумен еркін ойындар.	Балабақша ішінде серуендеу, басқа топтарды аралату. Қоршаған ортадағы заттарды тамашалап, олардың пайдалану мақсатын түсіндіру.	«Жайлауға саяхат» Балалардың үй жануарлары туралы түсініктерін тереңдету.	«Сақина жасыру»	еңбек әрекетін орындауын ұйымдастыру Ұлттық ойын «Ханталапай»
Серуеннен оралу	Шынтақтан төмен және тізеден төмен жылы ағын суға жуыну Ойыншықтарды жинау, қатарға тездетіп тұру, бұзбай жүру. Киімдерін ұқыпты ауыстыру.				
Гигиеналық шаралар Түскі асқа дайындық Түскі ас Күндізгі ұйқы	Қолын жуу әдістерін пысықтау Тамақты дұрыс ішуді, қасық және шанышқыны, майлықты қолдануды, нан қиқымын шашпауды, сусын мен сорпасын төкпей ішуді пысықтау «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды жетілдіру. Киім түймелерін, сырмаларын ағыту, оны жинап немесе іліп қойуын қалыптастыру. Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу күй тыңдату. Қазақ халық ертегілерін оқып беру. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру.				
Ұйқыдан ояну шынығу Бесін ас	А.А. Уманскийдың нүктелі үгуі. Киімдерін ұқыпты өздігенен киюі. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді дамыту. Қыз балалар шаштарын тарап жинап қоюды үйрету. Қолын жуу әдістерін пысықтау Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып жеуді дамыту				

Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	«Көбелектер ұшып жүр» балаларға көбелектің суретін құрастыруға үйрету. Ойлау қаблетін жетілдіру	«Жыланша» ирелеңдеп, қойылған заттардың арасымен жүруге жаттықтыру.	Өзінің отбасы, отбасылық қарым-қатынас туралы әңгімелеп беруге үйрету. Жақсы және жаман әрекеттерді дұрыс бағалау тәжірибесін қалыптастыру	Ұлттық ойындар туралы шығарма, өлең оқып беру; асықтарды дайын бояулармен бояу, безендіру;	Балаларды орталықтарға бөлу. Балалар қалауы бойынша еркін тақырыпта шығармашылық жұмыстармен айналысуға жағдай жасау
Серуенге дайындық	Киімдерін ұқыпты өздігенен киюін псықытау. Қатармен жүру.				
Серуендеу	«Тышқандар мен мысықтар» к/о Құммен, бояулармен ойындар ойнату	«Трамвай»ж/о Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу.	«Үрпек төбет»ж/о Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебуді жалғастыру	«Күміс алу»ж/о Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындату	«Допты дәлдеп лақтыр»ж/о Еркін ойындар
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Күн тию және ыстық өту кезінде алғашқы көмек көрсету жөнінде кеңес «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру.				

Әдіскер: Байхожаева А.К.

ТАМЫЗ АЙЫ - 3 апта
«Жаз сыйы»

Білім беру ұйымы: «Бақжан» бөбекжай-бақшасы ЖШС «Бағым» филиалы
Топ: «Күншуақ» ортаңғы топ

Апта күндері	Дүйсенбі күні 18.08.25	Сейсенбі күні 19.08.25	Сәрсенбі күні 20.08.25	Бейсенбі күні 21.08.25	Жұма күні 22.08.25
<p>Таңертеңгі қабылдау:</p> <p>Таңғы гимнастика</p> <p>Таңғы асқа дайындық Таңғы ас</p>	<p>Балалармен сәлемдесу. Қал жағдайын,көңіл күйін сұрау. Отбасында болған қызық оқиғаларды әңгімелеуге талпындыру, үйрету.</p> <p>I. Жүру, аяқтың ұшымен журу, жүгіру, қолдарын жанына созып жүру, жүгіру, жүру, екі қатарға тұру.</p> <p>II. Жан-жақты дамыту жаттығулар: Бастапқы қалып: аяқты бірге, қол төменде. 1-қолды жоғары көтеру, 2-қолды оңға сермеу, 3-солға сермеу, 4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық,қол төмен. 1-оң қолды көтеріп, солға иілу, 2-бастапқы қалып, 3-сол қолды көтеріп оңға иілу, 4-бастапқы қалып, 4-5 рет. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық,қол төмен. 1-қолды алға созу, 2-отыру, 3-тұру, 4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық қол жанында. 1-оң қолды жоғары көтеру, 2-түсіру, 3-сол қолды жоғары көтеру, 4-бастапқы қалыпқа келу. 4-5 рет қайталау.</p> <p>III.Еркін тыныс алу жаттығулары. Қолын жуу әдістерін пысықтау</p> <p>Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып асықпай,тамақты әбден шайнауға үйретуді пысықтау. Нан қиқымын шашпауға, сусынды төкпей ішуді қалыптастыру.Ас ішіп болған соң</p>				

	ризалығын білдіру.				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті:	Қуыршақ, көлеңкелі театр қойылымын тамашалау, көрген қойылымның желісімен ондағы кейіпкерлер туралы әңгімелесу;	«Әжелер мектебі» жұмысын жандандыру, алдын-ала әзірленген «Ерте, ерте, ертеде...» әжемнің ертегісін тыңдайық челленджі бейнематериалдарын тамашалау;	«Менің сүйікті кейіпкерім», ермексаздан мүсіндеу, суретін салу; Өзі қолдан жасаған кейіпкерінің образына еніп оның даусымен дыбыстау, сөйлеуді дамыту;	«Қызыл қоңыз» Балаларға суреттеудің реттілік дағдыларын бекіту.	Топтағы өсімдіктерге су, құю. Тәрбиешіге топтағы заттарды реттеуге көмектесуді ұйымдастыру.
Серуенге дайындық	Реттілікпен киіну, қатармен жүру.				
Күндізгі серуен	«Қуыршақ театры» балалардың өздеріне саусақ театрын жасату. Кейіпкерлердің әрекетін, дауыстарын салу. Құстар туралы не білетіндерін естеріне түсіру. Жаз мезгіліндегі құстардың тіршілігіне бақылау жасату.	«Сөз асылы шешендік» қонаққа келген әженің әндерін тыңдау. Әжеге саусақ театрын көрсету. Көлбеу тақтай бойымен еңбектеуге жаттықтыру. Ұлттық ойындар ойнату. Жеке бас еркін ойындарды қолдау.	«Алуан-алуан кейіпкер бар» топта жасаған кейіпкерлерін серуенге алып шығу. Олардың рөлдерін сомдау. Әтеш пен тауықты бақылату. Мультфильм көруін ұйымдастыру	«Өнерлі өрге жүзер» Музыкалық іс –шара: Жігіттер шеруі Шарлармен ойындар ұйымдастыру. Бұрыннан білетін әндерді айтқызу, билерді билету. Құммен, сумен еркін ойындар.	«Ел іші – өнер кеніші» Педагогтар мен балалардың бірлескен театрландырылған қойылымдар та м а ш а л а у Балапанды тамашалату. Балапанның денесіне тұмсығын, қанаттары

	<p>Шебер қолдар өнері: Құрастырмалы материалдардан түрлі үйлер жинап құрастырғызу</p>		<p>Ұлттық ойын «Сақина жасыру»</p>		<p>н, көз бен аяқтарын жапсыруды жетілдіру;</p> <p>Құстарға бақылау жасату, оларға қамқор болуды, топтағы немесе балабақшадағы құстарға күтім жасап, жем су беру.</p>
<p>Серуеннен оралу</p>	<p>Шынтақтан төмен және тізеден төмен жылы ағын суға жуыну Ойыншықтарды жинап, қатармен жүріп топқа оралу. Реттілікпен шешініп, киімдерін ұқыпты жинап қою</p>				
<p>Гигиеналық шаралар</p> <p>Түскі асқа дайындық Түскі ас</p> <p>Күндізгі ұйқы</p>	<p>Қолын жуу әдістерін пысықтау</p> <p>Тамақты дұрыс ішуді, қасық және шанышқыны, майлықты қолдануды, нан қиқымын шашпауды, сусын мен сорпасын төкпей ішуді пысықтау</p> <p>Киім түймелерін, сырмаларын ағыту, оны жинап немесе іліп қойуын қалыптастыру. Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу күй, бесік жырын тыңдату. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру.</p>				
<p>Ұйқыдан ояну шынығу</p>	<p>А.А. Уманскийдың нүктелі үгуі.</p> <p>Киімдерін ұқыпты өздігенен киюі Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді дамыту. Қыз балалар шаштарын тарап жинап қоюды үйрету.</p>				

Бесін ас	Қолын жуу әдістерін пысықтау Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып жеуді дамыту «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды жетілдіру.				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	«Менің сүйікті достарым» ертегі кейіпкерлерінің костюмдерінің элементтерін қағаздан жасап, дайын кейіпкер бейнесіне жапсыру; тақырыпқа сәйкес сюжетті-рөлдік ойын ойнату;	«Ертегілер әлеміне саяхат» сүйікті ертегілерді айтқызу; «Мен бастаймын, сен жалғастыр», дидактикалық ойын	Кітаптар қарату, өздері білетін ертегілерді сахналату. «Шалқан» ертегісіндегі кейіпкерлердің іс әрекетін қайталап, сөздерін айтуға үйрету	Дидактикалық ойын «Ғажайып сандық» Сандықтан түрлі әшекей заттарды бір бірден әр бала алып, көруін және сипап сезу арқылы зерттеу жасауын ұйымдастыру	Ұнататын әнін дауыстап және төмен дауыспен орындату Қимылдарға еліктеу, әуенді есту, сезіну, ән айту қабілеттерін пысықтау
Серуенге дайындық	Реттілікпен киіну, қатармен жүру				
Серуендеу	«Мысық пен тышқан» Құммен сумен ойындар.	«поезд» Дене шынықтырудың пайдасы туралы әңгімелесу;	«Кім жылдам» қимылды ойын Еркін ойындар	«Қояндар мен қасқырлар» «Менің сүйікті кейіпкерім», ермексаздан мүсіндеу	«Трамвай» қимылды ойын
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Жазғы сауықтыру кезеңінде өткізілген шараларды талқылау. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру.				

Әдіскер: Байхожаева А.К.

ТАМЫЗ АЙЫ - 4 апта
«Қош бол жарқын жаз»

Білім беру ұйымы: «Бақжан» бөбекжай-бақшасы ЖШС «Бағым» филиалы
Топ: «Күншуақ» ортаңғы топ

Апта күндері	Дүйсенбі күні 25.08.25	Сейсенбі күні 26.08.25	Сәрсенбі күні 27.08.25	Бейсенбі күні 27.08.25	Жұма күні 29.08.25
<p>Таңертеңгі қабылдау:</p> <p>Таңғы гимнастика</p> <p>Таңғы асқа дайындық</p> <p>Таңғы ас</p>	<p>Балалармен сәлемдесу. Қал жағдайын,көңіл күйін сұрау. Топтағы балалармен сәлемдесу дағдысын бекіту.</p> <p>I. Жүру, аяқтың ұшымен журу, жүгіру, қолдарын жанына созып жүру, жүгіру, жүру, екі қатарға тұру.</p> <p>II. Жан-жақты дамыту жаттығулар: Бастапқы қалып: аяқты бірге, қол төменде. 1-қолды жоғары көтеру, 2-қолды оңға сермеу, 3-солға сермеу, 4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық,қол төмен. 1-оң қолды көтеріп, солға иілу, 2-бастапқы қалып, 3-сол қолды көтеріп оңға иілу, 4-бастапқы қалып, 4-5 рет. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық,қол төмен. 1-қолды алға созу, 2-отыру, 3-тұру, 4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық қол жанында. 1-оң қолды жоғары көтеру, 2-түсіру, 3-сол қолды жоғары көтеру, 4-бастапқы калыпқа келу. 4-5 рет қайталау.</p> <p>III.Еркін тыныс алу жаттығулары. Өз бетінше қолдарын жуып, өз орнына отыру Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып асықпай,тамақты әбден шайнауға үйретуді пысықтау. Нан қиқымын шашпауға, сусынды төкпей ішуді қалыптастыру.Ас ішіп болған соң ризалығын білдіру.</p>				

<p>Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті:</p>	<p>«Менің балабақшам», жазғы сауықтыру кезеңінде алған әсерлері туралы балалармен серуенде әңгімелесу;</p>	<p>Дене шынықтырудың пайдасы туралы әңгімелесу; Балалардың өздеріне ұнайтын жаттығуларды жасата отырып, спорттық ойындарды бірлесіп таңдатып, ойнату;</p>	<p>Қуыршақ театры. «Бауырсақ» ертегісін тамашалату</p>	<p>«Менің Қазақстаным» деген не? балалардың ойларын тыңдау. Бірге сурет салу</p>	<p>Геометриялық пішіндерден саңырауқұлақты жасауды үйрету</p>
<p>Серуенге дайындық</p>	<p>Өз бетінші киіну дағдыларын пысықтау, қатармен жүруді бекіту</p>				
<p>Күндізгі серуен</p>	<p>««Балабақшам өз үйім» тақырыпқа сәйкес асфальтқа ұжымдық сурет салуға жұмылдыру, салған суреттері бойынша өз ойларын айтқызу;</p> <p>Табиғаттағы өзгерістерді тамашалату. Құмда оларды бейнелету</p> <p>Құммен, сумен еркін ойындар.</p>	<p>««Бір, екі, үш - бойға жинап күш» Жүгіру кезінде сигнал бойынша өз орын тауып алуды. Допты жоғары лақтыру және оны екі қолымен қағып алу жаттығуларын пысықтау</p> <p>Серуен кезінде аулада қарапайым еңбекке баулу, бірге еңбектену;</p> <p>«Бәйге». «Алтын</p>	<p>«Қош бол жарқын жаз» «Бәйге». «Алтын сақа», «Соқыр теке» ұлттық қимылды ойындарды ойнату</p> <p>Бұрыннан білетін әндерді айтқызу, билерді билету.</p> <p>Серуен кезінде аулада қарапайым еңбекке баулу, бірге еңбектену;</p>	<p>Әнұран орындауды үйрету.</p> <p>Балабақша ауласына ұшып келген құстарды бақылау. Ұшып жүрген жәндіктерді бақылау.</p> <p>Құммен, сумен еркін ойындар.</p>	<p>«Айбары асқақ – Ата заң» Қазақстан Республикасы Конституциясы күніне арналған мерекелік концертке қатысу</p> <p>Серуен кезінде аулада қарапайым еңбекке баулу, бірге еңбектену;</p> <p>«Бәйге». «Алтын сақа», «Соқыр теке» ұлттық қимылды ойындарды ойнату</p>

		сақа», «Соқыр теке» ұлттық қимылды ойындарды ойнату			
Серуеннен оралу	Шынтақтан төмен және тізеден төмен жылы ағын суға жуыну Қатарды бұзбай жүру, киімдерін реттілікпен шешіп, шкафқа ұқыпты жайғастыру				
Гигиеналық шаралар	Сумен қолдарын сабындап жуу, қолы мен бетін құрғатып сүртуде сүлгіні дұрыс қолдану, киімдерін суламай, сүлгіні өз орнына ілу әдістерін пысықтау.				
Түскі асқа дайындық, Түскі ас	Тамақты дұрыс ішуді, қасық және шанышқыны, майлықты қолдануды, нан қиқымын шашпауды, сусын мен сорпасын төкпей ішуді пысықтау. «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды жетілдіру.				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын ағыту, оны жинап нә іліп қойуын қалыптастыру				
Ұйқыдан ояну шынығу	А.А. Уманскийдың нүктелі үгуі. Киімдерін ұқыпты өздігенен киюі Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді дамыту. Қыз балалар шаштарын тарап жинап қоюды үйрету.				
Бесін ас	Өз бетінше қолдарын жуып, өз орнына отыру Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып жеуді дамыту				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындарын ойнату, кітаптардан жануарлардың суреттерін қарату,	Дидактикалық ойын: «Көліктерді тап, сана», «Айырмашылығын тап», «Орнын тап» ойнату Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды	Өзінің дене мүшелерін бағдарлауды және өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтауды: оң-сол жағына қою дағдысын ойын	Балаларды орталықтарға бөлу. Ермексиздан камшы мүсіндету	Кітаптар қарату, өздері білетін ертегілерді сахналату. «Шалқан» ертегісіндегі кейіпкерлердің іс әрекетін қайталап, сөздерін айтуға үйрету

		бояту	арқылы үйрету		
Серуенге дайындық	Киімдерін ұқыпты өздігенен кию, реттілік сақтап жүру				
Серуендеу	«Тырналар» қ/о Сумен, құммен, бояулармен ойындар ұйымдастыру.	«Сақина алу» қ/о Балалар ұнататын әндерін қайталап айтқызып, би билету	«Қоян мен қасқыр»қ/о Еркін ойындар	«Трамвай»қ/о Табиғатқа қамқорлық танытуының маңызы туралы білімдерін тәжірибемен ұштастыру	Сумен, құммен, бояулармен ойындар ұйымдастыру. «Мысық пен тышқан» қ.о
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Жаңа оқу жылына дайындық туралы кеңестер беру «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру.				

Әдіскер: Байхожаева А.К.

Ортаңғы топ балаларына арналған шынықтыру шаралары.

«Ригалық әдіс»

Барлық жас ерекшеліктеріне сай шынықтырудың «Ригалық әдіс» атауы да бар. Мұның негізгі айырмашылығы сол жаяу , бірақ тұзды жолмен жүру. Бұл шынықтыруда 1,5-2 метрлік жұмсақ сүлгіні 10 % тұз ерітіндісімен сулап (100гр тұзды литр суға) балаға оның үстімен жүруді ұсынады. Сосын таза сумен аяқты жуады.

А.А. Уманскийдың нүктелі үгуі.

Бірінші аудан аймағы (төс сүйегі), бұл кезде оның қан түзілу қызметі жақсартады. Төс сүйегі қан айналымы интервациясы жақсартады, өкпе, өңеш, кеңірдек қан айналымы жақсарады.

Екінші аудан аймағы тері асты безі. Төс асты бездің (тимус) иммундық жауапты орны ерекше. Ауруға қарсы ағзаның өсу процесі мен дамуын қамтамасыз етеді.

Үшінші аудан аймағы синокаротидті қалқанша мен қалқанша жанындағы бездері қанның химиялық құрамы мен ағзаның эндокриндік реттеушілікті қадағалайды.

Төртінші және бесінші аудан аймағы мойын вегативті ганглиясы (жүйе түйіндері) олар қан тамырларды (бас, эндокриндік бездер, жүрек, асқазан, ішек) реттейді.

Алтыншы, жетінші, сегізінші аудан аймақтары бас сүйек-ми нервтері, олар , гипофиз құрылымдарымен, көру, есту вегативтік қызметтермен байланысты .

Тоғызыншы аудан аймағы бұл жүйелілік ерекшелігі. Оған әсер ету мидың жүйелі түрде жұмыс істеуі мен барлық ағзаны белсендіреді. Үгуді бірінші аудан аймағынан бастап белгіленген сандық реті бойынша жасалынады. Сұқ немесе ортаңғы саусақпен алғаш рет сағат тілі бойынша, сосын қарама- қарсы 3-4 секунд біртіндеп қысып, басып, айналмалы қозғалыспен белгілі аумаққа жан-жағынан жақындайды.

Үшінші және төртінші аудан аймағы бойынша саусақ пен мойынның артынан алға қарай сипалау арқылы жасалынады. Симметриялық аймақты бір мезгілде екі қолмен де жасауға болады.

Вирусты жұқпалы тыныс алу жолдарымен аурулармен жиі ауыратын балаларға арналған сақтандыру мен емдеудің іс шаралары.

Жалпақ табандылықтың алдын алу жұмыстары

Гимнастикалық орындықта, еденде отырып аяқты алға созып, қол аяқ үстінде, арқаны түзу ұстайды.

1. «Сәлеметсіз бе - сау болыңыз»

Табанмен әрі және бері қимыл жасау. (5-6 рет)

2. «Иіліп сәлем бер»

Аяқтың бармақтарын иілдіру және шалқайту. (8-10 рет)

3. «Үлкен бармақ өзінің кіші ағайындарымен ұрсып қалды»

Үлкен бармақты өзіне қарай қалған бармақтарды әрі қозғау. Егер қиын болса қолдың көмегімен жасау керек.

4. «Саусақтар ұрсып қалды -татуласты»

Аяқ ұшын жан-жаққа қарату, сосын бір-біріне жинастыру. (3-4 рет)

5. «Өкше ұрсып қалды да татуласты»

Өкшелерді алшақ ұстау, сосын жинастыру. (3-4 рет)

6. «Қаз серуенге шықты»

Табан еденде , бармақтарды бүгіп табанмен алға жүру . (2-3 рет)

7. «Шеңберлер»

Аяқ созылған. Табанды ішке созып сыртқа дөңгелете қозғалту. (5-6 рет)

8. «Кірпі»

Үгу добына табанды тіреп отыру. Допты қатты басып өкшеден аяқ ұшына және кері жылжыту. (8-10 рет)

Омыртқа қисаюуынан сақтандыратын жаттығулар.

1.Қолды қозғалтып жүру, аяқтың ұшымен жүру.

2.Ақырындап қолды көтеріп дем алу,түсіріп, дем шығару.

3.Қол белде , аяқты көтеріп, ішке тарту, бастапқы қалыпқа келу.(3-4 рет).

4.Қол кеуде алдында. Қолды жан-жаққа созып - дем алу, бастапқы қалыпқа келіп дем шығару (3-4 рет).

5.Арқаға жату, қол дене бойында . Аяқпен «велосипед» тебу (1-2 минут)

6.Ішпен жату, аяқ саусақтарын созып, қолды жоғары созу- дем алу- денені босаңсыту- дем шығару. (2-4 рет)

7.Арқамен жату. Қол дене бойында, аяқтары бір-бірімен түйіскен . Барлық денемен оңға қисаю аяқ-қол солға қалыпты жағдайға келу- дем шығару. Басқа жағымен соны істеу (3-4 рет).

8.Гимнастикалық қабырғаға бетімен қарап тұрып рейканы иықтың деңгейінде ұстап, тізерлеп отыру, қайтадан қалыпқа келу. (3-4 рет)

9.Тұру, қол жан-жақта, баста құм салынған қалташа. Аяқтың ұшымен жүру.

10.Шеңбер болып тұру. Қолдарын ұстап қолда бәрімен бірге жоғары көтеру, төмен түсіру, дем алу – дем шығару. (3-4 рет)

11.Қолдармен шеңбер жасап тұру. Арқаны тік ұстап, тізерлеп отыру (3-4 рет)

Мүсін бұзылудың алдын-алу. Кешенді жаттығулар.

1. Доппен жаттығулар.

а) «Тұзу мүсін»

Допқа отырып, табаныды жерге тіреп, қолды шынатақтан бүккен күйде, арқаны тік ұстау.

Орындалуы: осы қалыпты сақтап, басты түсірмей отыру.(15 секунд)

б) «Спорттық жүріс»

Орындалуы: табан қимылы (алма-кезек), аяқ ұшын жерден алмай оң сосын сол өкшемен, алма кезек көтеру.

в) «Иілу және созылу».

Қолды арқаға қойып, допқа отыру.

Орындалуы: 1- оңға бұрылу (солға), сол қолды жоғары ,созылу,2 бастапқы күйге келу (4 рет).

г) «Атқа қарау».

Доп үстіне жату (арқамен). Қолды бос жіберу, аяқты тізеден бұғу.

Орындалуы: 1- қолды көтеру, атқа қарау;2- бастапқы қалпына келу. (8-рет)

д) «Сайқымазақ».

Допта отырған күйі, қол белде.

Орындалуы: 1- Аяқты өкшеге қойып созу.Қолдары жан-жақта, бармақтарды бір-бірінен барынша ажырату. (7 рет)

е) «Сақина»

Ішпен доп алдында жату, саусақтар допта. Орындалуы: 1- аяқты бүгіп иілу аяқ ұштарын басқа дейін жеткізу. 2 – Бастапқы қалпына келу. (6 рет)

ж) «Доптар»

Допта отырып қолды жіберу.Өткізілуі: Допта отырып жеңіл секіру қолды жан-жаққа жоғары көтеріп алақанмен шапалақтау, алма-кезек тізені көтеру. 2 – бастапқы қалыпқа келу. (30 секунд)

1. Тұрып денені босаңсыту жаттығулары:

а) ақырын қолды көтеру, саусақтарды айналдырып «лақтырып» төмен түсіру.

б) Жан-жаққа жайымен босаңсыған қолдың көмегімен бұрылу.

2. Жатқандағы босаңсыту жаттығулары.

а) Қолдарды сілкіу.

б) Аяқты өзін және өзіне қарай қозғалту

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР

Қоян мен қасқыр (*Тәрбиеші балалармен бірге*)

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болыңдар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышқандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді... Балалар бір бағытты бағыттап білуге үйренеді.

Өз түсінді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменің әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз түсінді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанады. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіске жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жақындап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдер, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан колоннаға тұрады да, поезддің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топқа бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лақтырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Қарақұс пен балапандар»

Педагог тауық болып, балалар балапан болып жем теруге шығады. Бір бала қарақұс болады. Жем теріп жүргенде қарақұс ұшып келеді. Барлық балапандар тауықтың қанатынын астына жасырынады.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу. Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау. Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою. Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.

Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен, ол бала алақанын жаба қояды. Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

«Өзара айырмашылығын тап»

Мақсаты: 1. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.

2. Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, ойлау қабілетін жетілдіру.

Көрнекілік: бала санына (15 дана) суреттер жинағы.

Барысы: Әр балаға суреттер таратылып беріледі. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.